

Aanvulling arbeidsmarktmodule i-see project : wetenschappelijk onderwijs

Citation for published version (APA):

de Grip, A., Heijke, J. A. M., van Dam, J. W., Dekker, R., & Wieling, M. (1988). Aanvulling arbeidsmarktmodule i-see project : wetenschappelijk onderwijs. (ROA Reports; No. 2). Maastricht: Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt, Faculteit der Economische Wetenschappen.

Document status and date:

Published: 01/01/1988

Document Version:

Publisher's PDF, also known as Version of record

Please check the document version of this publication:

- A submitted manuscript is the version of the article upon submission and before peer-review. There can be important differences between the submitted version and the official published version of record. People interested in the research are advised to contact the author for the final version of the publication, or visit the DOI to the publisher's website.
- The final author version and the galley proof are versions of the publication after peer review.
- The final published version features the final layout of the paper including the volume, issue and page numbers.

[Link to publication](#)

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal.

If the publication is distributed under the terms of Article 25fa of the Dutch Copyright Act, indicated by the "Taverne" license above, please follow below link for the End User Agreement:

www.umlib.nl/taverne-license

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us at:

repository@maastrichtuniversity.nl

providing details and we will investigate your claim.

AANVULLING ARBEIDSMARKTMODULE I-SEE PROJECT

-wetenschappelijk onderwijs-

ROA-R-1988/2

A. de Grip
J.A.M. Heijke
J.W. van Dam
R.J.P. Dekker
M.H. Wieling

RESEARCHCENTRUM VOOR ONDERWIJS EN ARBEIDSMARKT

Faculteit der Economische Wetenschappen
Rijksuniversiteit Limburg

Maastricht, juli 1988

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotocopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. In geval van overname van het data-materiaal moet telkens als bronvermelding worden vermeld: "Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt" of "ROA".

INHOUDSOPGAVE

	Bladzijde
Voorwoord	1
1 Inleiding	2
2 Additionele databronnen	4
2.1 Integratie deelmarktdata	4
2.2 Afgestudeerden naar beroepsgroep	5
2.3 Additionele werkloosheidsdata	6
3 Enkele aanpassingen en correcties	8
3.1 Typering perspectieven en uitwijkmogelijkheden	8
3.2 Correctie prognose theologie	9
4 Periodieke actualisering data	10
Bijlage I : Arbeidsmarktdata studierichtingen	
Bijlage II : Arbeidsmarktdata beroepsklassen en enkele specifieke beroepsgroepen	
Bijlage III : Overzicht deelmarktstudies	
Bijlage IV : Data-file ten behoeve van updating arbeidsmarktinformatie	

VOORWOORD

Dit rapport doet verslag van de onderzoeksactiviteiten die zijn verricht ter completering van de arbeidsmarktgegevens met betrekking tot het wetenschappelijk onderwijs in het I-SEE informatiesysteem. Het onderzoek is door het Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt (ROA) van de Rijksuniversiteit Limburg uitgevoerd in opdracht van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, D.G. Arbeidsvoorziening. Het rapport is een vervolg op de eerder door het ROA uitgebrachte rapporten 'Inventariserend onderzoek arbeidsmarktmodule I-SEE project' (ROA-R-1987/1) en 'De arbeidsmarktperpectieven van studierichtingen in het wetenschappelijk onderwijs 1992' (ROA-R-1987/3).

Het onderzoek waarover hier verslag wordt gedaan stond onder leiding van prof. dr. J.A.M. Heijke, directeur van het ROA. De dagelijkse leiding was in handen van dr. A. de Grip. Verder werkten aan het onderzoek mee drs. J.W. van Dam, drs. R.J.P. Dekker en student-assistente M.H. Wieling. Contactpersoon namens de opdrachtgever was drs. B. van Amstel, project-leider I-SEE.

1. INLEIDING

In dit onderzoeksrapport wordt verslag gedaan van de onderzoeksactiviteiten die zijn ondernomen om de in het vorige ROA-onderzoeksrapport ten behoeve van I-SEE gepresenteerde arbeidsmarktinformatie¹ te completeren. Daar de term 'completeren' mogelijkwerijs de suggestie wekt dat een definitief en compleet plaatje wordt gegeven van de ideale inhoud van de arbeidsmarktmodule van I-SEE, geven wij er de voorkeur aan te spreken van een 'aanvulling' van de arbeidsmarktmodule. Immers, zoals reeds in ons vorige I-SEE rapport naar voren werd gebracht, is de aard van de informatie die opgeleverd kan worden in belangrijke mate afhankelijk van de beschikbaarheid van statistisch basismateriaal. Momenteel is dit echter nog ontoereikend om het uiteindelijk gewenste complete 'plaatje' te kunnen presenteren.

Hoofdstuk 2 beschrijft de pogingen die zijn gedaan om nieuwe gegevensbronnen aan te boren. Een van de wegen waarlangs is getracht de arbeidsmarktinformatie aan te vullen, is het onderzoeken van de mogelijkheden om meer specifieke gegevens, afkomstig van verenigingen van afgestudeerden e.d., te integreren met de in het vorige rapport opgeleverde data. In paragraaf 2.1 wordt hiervan verslag gedaan. Daarnaast is er gekeken naar de mogelijkheden om de indeling van het aantal werkenden met een bepaalde opleiding naar beroepsklasse verder te verbijzonderen naar beroepsgroep. Bovendien is geprobeerd om meer specifieke informatie te geven over de omvang en aard van de huidige werkloosheid van academici. Paragraaf 2.3 gaat hier nader op in.

Hoofdstuk 3 beschrijft de aanpassingen die zijn aangebracht in de reeds in het vorige onderzoeksrapport gepresenteerde arbeidsmarktinformatie. Het betreft hier enkele aanpassingen in de wijze van presenteren van de informatie. De belangrijkste verandering die wordt voorgesteld heeft betrekking op de uiteindelijke typering van de arbeidsmarktperspectieven van de verschillende studierichtingen. Tevens is ditmaal bij de berekening van de arbeidsmarktperspectieven rekening gehouden met de omvang van de werkloosheid in het basisjaar van de prognose (paragraaf 3.1). Ten slotte is

---

¹ A. de Grip, J.A.M. Heijke, R.J.P. Dekker, L.F.M. Groot, L.A. Vos, De arbeidsmarktperspectieven van studierichtingen in het wetenschappelijk onderwijs. Arbeidsmarktmodule I-SEE project, ROA-R-1987/3, Maastricht 1987.

nog een correctie aangebracht in de berekening van de verwachte vervangingsvraag en de instroom op de arbeidsmarkt van afstuderenden in de studierichting theologie (paragraaf 3.2).

Hoofdstuk 4 gaat in op de noodzaak tot een periodieke actualisering van de arbeidsmarktinformatie. Daarbij zal ook aandacht worden besteed aan de wijze waarop nieuwe data zouden kunnen worden aangeleverd. Ook zal in dit hoofdstuk worden ingegaan op de onderlinge afstemming van de arbeidsmarkt- en beroepenmodule van I-SEE, in het bijzonder op de gehanteerde beroepen- en bedrijfstakkenindelingen en de daaraan gekoppelde benamingen.

Ten einde de 'voorlopig definitieve' arbeidsmarktinformatie met betrekking tot het wetenschappelijk onderwijs in één rapport bij elkaar te houden, zijn in de bijlagen I en II ook de ten opzichte van het vorige onderzoeksrapport niet-aangepaste arbeidsmarktgegevens opgenomen.

2. ADDITIONELE DATABRONNEN

2.1 Integratie deelmarktdata

In deze paragraaf zal verslag worden gedaan van de inventarisatie die is verricht van de bestaande deelmarktstudies met betrekking tot het wetenschappelijk onderwijs. Het doel van deze inventarisatie was om additionele databronnen aan te boren, op basis waarvan meer specifieke arbeidsmarktinformatie kan worden gegeven.

Gekeken is naar onderzoeken die *kwantitatieve* informatie hebben voortgebracht met betrekking tot bepaalde delen van de arbeidsmarkt. Daarbij hebben we ons beperkt tot gegevens over bepaalde categorieën *opgeleiden*, het *beroep* dat zij uitoefenen en de *bedrijfstak* waarin men werkzaam is.

Zo worden er met enige regelmaat loopbaan- en vacature-enquêtes gehouden door *beroepsverenigingen* als het Nederlands Instituut van Landbouwkundig Ingenieurs (NILI), het Koninklijk Instituut van Ingenieurs (KIVI) en de Koninklijke Nederlandse Chemische Vereniging (KNCV).

Daarnaast zijn er onderzoeken bekend van *onderwijsinstellingen* (universiteiten, faculteiten) die ófwel continu bijhouden waar hun afgestudeerden komen te werken ófwel eenmalig of periodiek enquêtes (laten) verrichten, met als doel hun onderwijsaanbod te evalueren, c.q. de behoefte aan vervolgonderwijs in kaart te brengen.

Na een eerste inventarisatie zijn circa 30 publikaties geselecteerd, en doorgenomen op de aanwezigheid van bruikbare kwantitatieve informatie. Bijlage III geeft een overzicht van deze deelmarktstudies in de vorm van een literatuurlijst. Als uitgangspunt voor deze literatuurlijst fungeerde het reeds bestaande 'Overzicht publikaties met betrekking tot bepaalde studierichtingen'². Deze lijst is enerzijds aangevuld met andere publicaties die kwantitatieve arbeidsmarktinformatie bevatten en anderzijds geschoond van publikaties waarin geen oorspronkelijke kwantitatieve gegevens voorkomen.

---

² ROA/I-SEE, oktober 1987.

Hoewel het verheugend is dat voor een groot aantal studierichtingen artikelen, rapporten, e.d. konden worden gevonden, blijken aan de daarin gepresenteerde gegevens nogal wat beperkingen te kleven, zoals:

- regelmatig gebruik van reeds bekend cijfermateriaal; met name de GAB-werkloosheidscijfers;
- definities met betrekking tot werkend/werkloos, die niet sporen met de 'officiële' CBS-definities;
- zeer uiteenlopende, niet tot de CBS-classificaties te herleiden beroepen- en bedrijfstakkenclassificaties;
- niet landelijk representatieve onderzoekspopulaties;
- relatief hoge non-respons;
- niet vergelijkbare vraagstellingen.

Vooralsnog betekent dit dat de hoeveelheid voor de arbeidsmarktmodule van I-SEE geschikte gegevens die afkomstig zijn van deelmarktstudies, zeer beperkt is. Het betreft hier bovendien louter historische data.

Het zou interessant zijn om op basis van de resultaten van dergelijke deelmarktstudies te komen tot een verdere verbijzondering, c.q. een betere afbakening van de arbeidsmarktsegmenten, die zijn onderscheiden bij de voorspellingen van de arbeidsmarktperspectieven van studierichtingen. Dit vereist echter dat de in de deelmarktstudies gehanteerde beroepen- en bedrijfstakkenclassificaties vertaald kunnen worden naar de CBS-classificaties. Een dergelijke vertaalslag is alleen mogelijk wanneer de in een deelstudie gehanteerde classificaties louter een verbijzondering geven van de CBS-categorieën, die voor de desbetreffende studierichting te globaal zijn, en niet, zoals vaak het geval is, verschillende CBS-categorieën overlappen. Met de Stichting Maatschappelijke Plaats Wageningse afgestudeerden (MPW) is onlangs een gesprek gevoerd over de mogelijkheid om te komen tot een aanpassing van de gehanteerde beroepen- en bedrijfstakkenclassificaties. Voor de MPW (NILI)-loopbaanenquête van 1988 bleek een dergelijke aanpassing helaas niet meer te realiseren.

Voor de goede orde moet hierbij wel worden opgemerkt dat meer specifieke *prognoses* alleen mogelijk zijn, wanneer er sprake is van onderling min of meer afgebakende arbeidsmarktsegmenten. Een nadere verbijzondering binnen bepaalde studierichtingen naar de universiteit waar afgestudeerden zijn opgeleid, moet vanuit dit oogpunt dan ook als irreëel worden beschouwd.

2.2 Afgestudeerden naar beroepsgroep

De historische data van de verschillende studierichtingen zijn tevens aangevuld, door de belangrijkste beroepsklassen waarin men werkzaam is (Bijlage I, ad II), te verbijzonderen naar de belangrijkste beroepsgroepen. Ook hier betreft het gemiddelde percentages over de periode 1979-1985 en zijn alleen de beroepsgroepen vermeld waarin minstens 5% van de desbetreffende categorie afgestudeerden werkzaam is. Dit percentage wordt telkens vermeld, tenzij er minder dan 1000 afgestudeerden in de desbetreffende beroepsgroep werken. In dit laatste geval wordt wel de beroepsgroep genoemd, maar in plaats van een exact percentage, het # teken afgedrukt.

Evenals bij de beroepsklassen, is ook bij de opgenomen beroepsgroepen aangegeven of er sprake is van een bepaalde trendmatige ontwikkeling. Deze trendindicatoren zijn op identieke wijze berekend en getypeerd als in het vorige rapport³.

2.3 Additionele werkloosheidsdata

Met behulp van het basisbestand van de geregistreerde werkloosheid van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid is geprobeerd het inzicht in de samenstelling van de werkloosheid van de verschillende studierichtingen te vergroten. Het betreft hier een momentopname van de situatie op 1 april 1987.

Voor de 13 clusters van universitaire studierichtingen en de verschillende specifieke studierichtingen daarbinnen, worden de volgende gegevens verstrekt:

- de *regionale spreiding* van de werkloosheid, te weten de provincies waar de relatieve werkloosheid *hoog is* (d.w.z. 5% boven het gemiddelde aandeel van een provincie in de landelijke werkloosheid van academici). Zoals te verwachten viel, is er sprake van een concentratie van de werkloosheid in de provincies waar de desbetreffende studierichtingen gevolgd kunnen worden;
- het aandeel van de *langdurig werklozen* (langer dan 1 jaar ingeschreven) in de totale werkloosheid in een studierichting. Dit geeft een indica-

---

³ De Grip c.s., op cit., p. 9 en bijlage III.

tie van de mate waarin er sprake is van hardnekkige werkloosheid, als het aandeel van de langdurige werkloosheid groot is, of slechts van frictiewerkloosheid, wanneer het aandeel van de langdurige werkloosheid in de totale werkloosheid relatief gering is;

- het aandeel van de afgestudeerden die nog niet eerder hebben gewerkt in de totale werkloosheid van een studierichting. Dit geeft een indicatie van de relatieve omvang van de '*schoolverlaterswerkloosheid*'. In het algemeen ligt dit aandeel voor universitaire opgeleiden relatief hoog, hetgeen er op wijst dat het werkloosheidsprobleem op dit arbeidsmarktsegment voor het grootste deel getypeerd kan worden als '*intredewerkloosheid*';
- de belangrijkste *beroepen* van inschrijving naar studierichting. Van iedere studierichting worden de beroepen vermeld, waarvoor minimaal 5% van de werkloze afgestudeerden in de desbetreffende studierichting staat ingeschreven. In principe zou deze informatie kunnen worden vergeleken met de werkgelegenheid in de belangrijkste beroepsklassen waarin de desbetreffende categorie afgestudeerden werkzaam is. Helaas is de beroepencodering met betrekking tot de werklozen (de ARBI-code) niet direct vertaalbaar naar de CBS-beroepenclassificatie. Momenteel wordt door het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid gewerkt aan een vertaalsleutel tussen beide classificaties.

Naast de bovenstaande gegevens is ook onderzocht welk deel van de werklozen niet op zoek is naar een full-time baan. Dit percentage varieert voor de verschillende studierichtingen tussen de nul en negen procent. Gezien deze relatief lage percentages en de geringe onderlinge verschillen, lijkt het ons niet zinvol deze informatie in de I-SEE arbeidsmarktmodule op te nemen. Voor de volledigheid vermelden we de percentages hieronder:

Aandeel werklozen op zoek naar een deeltijdfunctie (%)

	<u>%</u>
Letteren	9
Theologie	8
Agrarische wetenschappen en huishoudkunde	4
Wis- en natuurkunde	6
Technische wetenschappen	4
Medische opleidingen	5
Farmacologie	0
Economische wetenschappen en bedrijfskunde (drs.)	3
Econometrie, actuarialaas en bedrijfskunde (ir.)	7
Rechten	3
Sociaal-culturele wetenschappen	6
Kunstonderwijs	6

3. ENKELE AANPASSINGEN EN CORRECTIES

3.1 Typering perspectieven en uitwijkmogelijkheden

Op verzoek van de ISBV-werkgroep automatisering⁴ is ook de omvang van de werkloosheid meegenomen in de arbeidsmarktindicator die een typering geeft van de arbeidsmarktperspectieven van de verschillende studierichtingen. Uitgaande van dezelfde classificatiemaatstaven als in De Grip, Heijke, Dekker, Groot en Vos (1987, p. 39) levert dit alleen voor de studierichtingen agrarische wetenschappen en huishoudkunde een andere typering op van de arbeidsmarktperspectieven.

Tevens is de omvang van de werkloosheid in het basisjaar van de prognose opgenomen als een aparte factor in de typering van de arbeidsmarktperspectieven. Daarbij is uitgegaan van de volgende typering van de werkloosheid (W) op basis van een gemiddeld percentage voor academici van 7%.

- $W \leq 2\%$ erg lage werkloosheid
- $2\% < W \leq 5\%$ lage werkloosheid
- $5\% < W \leq 9\%$ gemiddelde werkloosheid
- $9\% < W \leq 15\%$ hoge werkloosheid
- $W > 15\%$ erg hoge werkloosheid

Deze werkloosheidstypering vormt nu een onderdeel van de meer uitgebreide verbale typering van de arbeidsmarktperspectieven van de verschillende studierichtingen. Op deze manier is getracht de in het vorige rapport ietwat al te summiere typering (goed, redelijk, matig en slecht) nader toe te lichten met een *kwalitatieve* aanduiding van de achterliggende processen: de werkgelegenheidsgroei, de vervangingsvraag en de instroom van afstuderenden.

Bij de typering van de verschillende beroepsklassen is de term 'arbeidsmarktperspectief' vervangen door 'werkgelegenheidsperspectief'. Dit laatste begrip verdient hier de voorkeur, omdat voor de bepaling van het arbeidsmarktperspectief naast de ontwikkeling van de werkgelegenheid, ook rekening zou moeten worden gehouden met de verwachte aanbodontwikkeling.

---

⁴ A. Nieuwland, J. Lelyveld, J. Hermsen, C. van der Elst, B. van Amstel, Het pilot-project I-SEE. Conclusies en aanbevelingen, Rijswijk, december 1987.

Voor de beroepsklassen is dit evenwel weinig zinvol, omdat de instroom van afstuderenden zich primair kenmerkt door de gevolgde opleiding en niet door het uit te oefenen beroep.

Eveneens op verzoek van de ISBV-werkgroep automatisering, is bij de typering van de uitwijkmogelijkheden naar de verschillende bedrijfs- c.q. beroepsklassen uitgegaan van de in het vorige rapport aanvankelijk genoemde driedeling⁵, in plaats van de in dat rapport uiteindelijk gehanteerde tweedeling. Deze driedeling impliceert de volgende typering: weinig uitwijkmogelijkheden (kleine beroepenspreiding), enige uitwijkmogelijkheden (gemiddelde beroepenspreiding) of veel uitwijkmogelijkheden (grote beroepenspreiding).

3.2 Correctie prognose theologie

Tenslotte zijn enkele correcties aangebracht in de arbeidsmarktvoorspellingen voor de studierichting theologie. De belangrijkste verandering betreft de verwachte instroom van afstuderenden. Deze moest worden opgehoogd van 11% naar 23% van de werkgelegenheid in 1985, omdat in de WORS-prognoses waarvan door ons gebruik is gemaakt, vreemd genoeg geen rekening is gehouden met de afstuderenden bij de verschillende theologische universiteiten. Daarentegen is de voorspelde vervangingsvraag in benedenwaartse richting bijgesteld van 27% naar 21% van de werkgelegenheid in het begin van de voorspelperiode. Deze correctie is aangebracht om rekening te houden met het relatief omvangrijke aantal theologen dat werkzaam blijft na het bereiken van de 65-jarige leeftijd. Verondersteld is dat dit aantal in 1992 gelijk is aan het aantal werkende theologen ouder dan 65 jaar in 1985.

---

⁵ De Grip c.s., op cit., p. 15.

4. PERIODIEKE ACTUALISERING DATA

Vanzelfsprekend zal de informatie van de arbeidsmarktmodule van I-SEE periodiek moeten worden geactualiseerd. Hoewel de arbeidsmarktprognoses naar alle waarschijnlijkheid met de komst van de Enquête Beroepsbevolking (E.B.B.) van het CBS in principe jaarlijks zouden kunnen worden geactualiseerd, verdient het vanuit kosten-baten overwegingen de voorkeur een dergelijke updating slechts eens in de twee jaar te laten plaatsvinden. Immers, het opstellen van nieuwe prognoses vereist iedere keer dat de gehele prognosecyclus van bedrijfstakkenvoorspelling naar beroepen- en opleidingen-voorspelling moet worden doorlopen, terwijl dergelijke middellange-termijn voorspellingen in de meeste gevallen van het ene jaar op het andere niet al te sterk zullen afwijken. Bovendien is het zinvol telkens voldoende tijd te nemen voor evaluatie en vernieuwing van de gevolgde aanpak.

Ook voor het merendeel van de historische data en de daaruit samengestelde indicatoren lijkt een twee-jaarlijkse updating een goede middenweg. Daarbij zou een uitzondering gemaakt kunnen worden voor de werkloosheidsgegevens. Deze vrij gemakkelijk te bewerken gegevens zouden dan kunnen fungeren als een meer permanente dijkbewaking met betrekking tot de situatie op de arbeidsmarkt. Voor dergelijke 'monotoring'-indicatoren is een halfjaarlijkse actualisering nodig.

Het ROA is ook verzocht een formulier te ontwerpen op basis waarvan de periodiek geactualiseerde arbeidsmarktinformatie zou kunnen worden verwerkt in het IBO/I-SEE systeem. Een dergelijk formulier zou globaal dezelfde opzet kunnen hebben als de bijlagen I en II van dit rapport. Een meer voor de hand liggende methode om de informatie te actualiseren is echter het op diskette, of indien gewenst op magneetband, aanleveren van een ruwe data-file in standaardcodering ASCII. Met behulp van een bijbehorend inleesprogramma, zou op deze manier de updating van de informatie geheel kunnen worden geautomatiseerd. Voor het ontwerpen van een inleesprogramma, is het natuurlijk wel van belang op welke wijze het D-base systeem waarin I-SEE momenteel is geprogrammeerd, gekoppeld kan worden aan het op het Mistral-systeem gebaseerde IBO-bestand.

Het spreekt voor zich dat de uiteindelijke omvang en structuur van de twee-jaarlijks op te leveren ruwe data-file, afhankelijk is van de mate waarin in

de toekomst additionele gegevens vanuit deelstudies e.d. in het informatie-systeem kunnen worden verwerkt. Daar het hier gaat om een eerste opzet van een dergelijke data-file, hebben wij ons vooralsnog beperkt tot de actualisering van de CBS-werkgelegenheidsgegevens, de SZW-werkloosheidsgegevens en de door het ROA samengestelde indicatoren en prognoses. Bijlage IV geeft een voorlopige indeling van dit databestand. Hierbij moet worden opgemerkt dat wanneer op een bepaald moment overwogen wordt additionele arbeidsmarktgegevens in het systeem op te nemen vanzelfsprekend niet alleen de opzet van de ruwe data-file, maar ook die van het inleesprogramma moet worden aangepast.

Tenslotte willen wij hier benadrukken dat aan de onderlinge afstemming van de arbeidsmarkt- en de beroepenmodule in de toekomst veel aandacht zal moeten worden besteed, met name wat betreft de gehanteerde beroepen- en bedrijfssectorenindeling en de daaraan gekoppelde benamingen. De arbeidsmarktmodule zal zich op dit punt moeten baseren op respectievelijk de CBS-Beroepenclassificatie en de Standaard Bedrijfs Indeling (SBI). In de eerste plaats omdat alleen op deze wijze een consistente koppeling aan de macro- en meso-economische prognoses van het Centraal Planbureau (CPB) mogelijk is; in de tweede plaats omdat belangrijke basisgegevens van het CBS, zoals de Arbeidskrachtentellingen en de Enquête Beroepsbevolking, deze indelingen hanteren.

De door ons gehanteerde begrippen 'beroepsklasse, beroepsgroep en bedrijfsklasse' behoren dan ook tot de standaard CBS-terminologie en verwijzen derhalve expliciet naar de CBS-classificaties. Gezien de huidige tekortkomingen van vooral de *beroepsklasse*-indeling vanuit de optiek van de studie- en beroepskeuzebeslissingen, is er veel voor te zeggen om in het I-SEE systeem andere beroepscategorieën af te bakenen⁶, c.q. andere beroepsbenamingen te gebruiken. Dit vereist echter nader onderzoek naar een vertaal-slag van de CBS-classificaties naar de I-SEE indelingen.

Het is wat dit betreft van groot belang dat er in I-SEE een indeling in beroepsdomeinen wordt gehanteerd, die vertaalbaar is naar de CBS-Beroepen-classificatie. De momenteel voorgestelde beroepenindeling op basis van een

---

⁶ Zie A. de Grip, L.F.M. Groot en J.A.M. Heijke, Clustering occupational classes by educational structure, ROA-W-1987/2E, Maastricht.

kruising van 13 'sectoren in de arbeidswereld' en 9 'werksoorten' zal op dit punt kritisch moeten worden bekeken. Zo zijn de hierin onderscheiden sectoren niet volledig te koppelen aan de 24 bedrijfstakken waarvoor het CPB een middellange-termijn prognose opstelt.

Bovendien is de voorgestelde *sectorindeling* met het oog op de studie- en beroepskeuzevoorlichting weinig beter dan de CPB-indeling. In de eerstgenoemde indeling zijn vooral de commerciële en niet-commerciële diensten-sector verbijzonderd, terwijl voor de industriële sectoren een te hoog aggregatieniveau is gehanteerd. In de CPB-indeling is het omgekeerde het geval. Wat dit betreft zouden beide indelingen elkaar goed kunnen aanvullen. De vertaalslag tussen beide indelingen zou dan moeten worden gemaakt met behulp van de meer gedesaggregeerde CBS-indeling in *bedrijfsklassen*.

Op soortgelijke wijze zal ook de indeling in 9 werksoorten kritisch moeten worden gezien. Hier ontbreken ons inziens bijvoorbeeld de werksoorten 'medisch' en 'onderwijs' als aparte categorieën. Bovendien zou de aanduiding 'uitvoerend werk' beter kunnen worden vervangen door de meer homogene categorie 'uitvoerend praktisch (produktie) werk'. Tenslotte zal natuurlijk ook kritisch gekeken moeten worden naar het totaalbeeld van de beroepsdomeinen, de 'cellen' van de matrix, die uit de voorgestelde beroepsdomeinenmatrix resulteren, om de vertaalbaarheid van de te maken indeling naar de CBS-beroepenclassificatie te waarborgen. Voor de duidelijkheid merken wij hier op dat het hierbij alleen gaat om de compatibiliteit van de gehanteerde indelingen. Bij de naamgeving van de onderscheiden sectoren, werksoorten en beroepsdomeinen is men daarentegen geheel vrij om afwijkende termen te gebruiken.

BIJLAGEN

BIJLAGE I: ARBEIDSMARKTDATA STUDIERICHTINGEN

Bron: ROA

OVERZICHT VAN STUDIERICHTINGEN

	SOI-code*	Bladzijde
Letteren	611	3
Theologie	616	6
Agrarische Wetenschappen en Huishoudkunde	621, 622, 623, 629, 681	8
Wis- en Natuurkunde	631	12
Technische Wetenschappen	636, 638, 639	17
Medische Opleidingen	651	21
Farmacologie	652	24
Economische Wetenschappen en Bedrijfskunde (drs.)	661	27
Econometrie, Actuarialaat en Bedrijfskunde (ir.)	662	30
Rechten	666	32
Sociaal-Culturele Wetenschappen	671	35
Kunstonderwijs	686	38
MO-B Akten	606	40

*Standaard Onderwijs Indeling 1978, Centraal Bureau voor de Statistiek.

VERKLARING VAN DE GEBRUIKTE TEKENS

- * Gemiddelde op basis van de jaren 1979, 1981, 1983 en 1985.
- ** Op basis van een vergelijking tussen de jaren 1983 en 1985 ten opzichte van de jaren 1979 en 1981.
  - ++ = sterk stijgend
  - + = stijgend
  - 0 = constant
  - = dalend
  - = sterk dalend
- Voor de hierbij gehanteerde classificatiecriteria zie bijlage III.
- *** Deze ratio geeft het werkloosheidspercentage ten opzichte van het gemiddelde werkloosheidspercentage van academici (7%) weer.
- **** Het betreft hier het quotiënt van de instroom van afstuderenden en de totale vraag naar nieuwkomers in de periode 1985-1992.
- # Te gering percentage of aantal (zie paragraaf 2.2).

LETTEREN

Code(s): 611

HISTORISCHE DATA

		<u>trend**</u>
I.	Gemiddeld aantal werkenden 1979 - 1985*:	
-	absoluut aantal: 14.500	
-	in % van het totaal aantal werkenden: 0.29	+
-	in % van het totaal aantal werkenden met een universitaire opleiding : 7.0	0
II.	Belangrijkste beroepsklassen waarin men werkzaam is: (gemiddeld percentage 1979 - 1985 *)	

	<u>%</u>	<u>trend**</u>
1. (13) Leerkrachten	67	0
2. (19) Diverse wetenschappelijke e.a. vakspecialisten	18	0
w.v. (195) taalkundigen, vertalers en tolken	8	--
3. (15) Auteurs, journalisten e.d.	#	
4. (39) Diverse administratieve functies	#	
5. (21) Beleidvoerende en hogere leiding-gevende functies (exclusief openbaar bestuur)	#	

III. Gemiddeld aandeel in de werkgelegenheid van de beroepsklasse 1979 - 1985*:

	<u>in % van totaal aantal werkenden in beroepsklasse</u>	<u>trend**</u>
1. (13) Leerkrachten	4	+
2. (19) Diverse wetenschappelijke e.a. vakspecialisten	3	+
	<u>in % van aantal univ. geschoolden in beroepsklasse</u>	<u>trend**</u>
1. (13) Leerkrachten	21	0
2. (19) Diverse wetenschappelijke e.a. vakspecialisten	11	-

IV. Werkloosheid:

	<u>% werk- loosheid 1985</u>	<u>relatieve werkloos- heid ***</u>	<u>trend **</u>	<u>aandeel werkl. nieuwk.</u>	<u>aandeel langd. werkl.</u>
- Totaal letteren	15	2.2	++	51	53
- Nederlands	18	2.6	++	45	49
- Duits	12	1.7	++	48	53
- Frans	10	1.4	++	46	50
- Engels	10	1.4	++	49	46
- Wijsbegeerte	25	3.6	++	51	63
- Geschiedenis			++	58	57
- Slavische talen			++	53	60
- Spaans			++	50	57
- Scandinavische talen			++	68	57
- Latijn			++	42	48
- Grieks			++	43	46
- Archeologie			++	49	54
- Algemene taal- en literatuurweten- schappen			++	53	52
- Belangrijkste beroepen van inschrijving: (%)					
- vakleraren		44			
- geschiedkundigen		17			
- auteurs		13			

INDICATOREN

	<u>HG-ratio</u>	<u>kwalificatie</u>	<u>trend**</u>
Beroepenspreiding: (gemiddelde 1979 - 1985*)	0.53	gemiddeld	0

PROGNOSES

Arbeidsmarktontwikkeling 1985 - 1992:
(in % werkgelegenheid in 1985)

	<u>%</u>	<u>kwalificatie</u>
Werkgelegenheidsontwikkeling	13	laag
Vervangingsvraag	7	laag
Totale vraag naar nieuwkomers	20	laag
Instroom afgestudeerden	126	erg hoog
Indicator arbeidsmarktsituatie voor afgestudeerden in 1992 ****:	7.1	slecht arbeids- marktperspectief

TYPERING

Momenteel is de WERKLOOSHEID onder de afgestudeerden in deze studierichting HOOG, vergeleken met het gemiddelde van academici. Ook voor de nabije toekomst zijn de ARBEIDSMARKTPERSPECTIEVEN SLECHT als gevolg van een LAGE GROEI van de WERKGELEGENHEID en een LAGE VERVANGINGSVRAAG vanwege pensionering, e.d., terwijl de INSTROOM VAN AFSTUDERENDEN op de arbeidsmarkt ERG HOOG zal zijn. Wel blijken er op de arbeidsmarkt ENIGE UITWIJKMOGELIJKHEDEN naar andere beroepen te bestaan.

AANVULLENDE GEGEVENS

Werkterreinen van afgestudeerde Neerlandici van de RUU in de jaren 1978-1985:

	%
Onderwijs :	50
Universiteiten :	12
Planning & beleid :	#
Voorlichting, PR & reclame :	#
Niet-reguliere opleidingen:	#
Bibliotheken/archief :	#

Bron: Doeksen en Jansen, 1986.

THEOLOGIE

Code(s): 616

HISTORISCHE DATA

		<u>trend**</u>
I.	Gemiddeld aantal werkenden 1979 - 1985*:	
-	absoluut aantal: 5.900	
-	in % van het totaal aantal werkenden: 0.12	+
-	in % van het totaal aantal werkenden met een universitaire opleiding : 2.8	0
II.	Belangrijkste beroepsklassen waarin men werkzaam is: (gemiddeld percentage 1979 - 1985 *)	
	%	<u>trend**</u>
1. (14)	Bedienaars van de eredienst en verwante functies	69 0
2. (13)	Leerkrachten	17 0
3. (19)	Diverse wetenschappelijke e.a. vakspecialisten	#
4. (21)	Beleidsvoerende en hogere leiding-gevende functies (excl. openbaar bestuur)	#
III.	Gemiddeld aandeel in de werkgelegenheid van de beroepsklasse 1979 - 1985*:	
	in % van totaal aantal werkenden in beroepsklasse	<u>trend**</u>
1. (14)	Bedienaars van de eredienst en verwante functies	45 +
2. (13)	Leerkrachten	0 0
	in % van aantal univ. geschoolden in beroepsklasse	<u>trend**</u>
1. (14)	Bedienaars van de eredienst en verwante functies	93 0
w.v. (141)	bedienaars van de eredienst	65 0
2. (13)	Leerkrachten	2 0

IV. Werkloosheid:

	<u>% werkloos- heid 1985</u>	<u>relatieve werkloos- heid ***</u>	<u>trend **</u>	<u>aandeel werkl. nieuwk.</u>	<u>aandeel langd. werkl.</u>
- totaal theologie	3	0.4	++	48	58
- Belangrijkste beroepen van inschrijving: (%)					
- vakleraren		35			
- geestelijken		26			
- sociaal wetenschappelijke onderzoekers		5			
- maatschappelijk werkenden		5			
- Werkloosheid relatief hoog in provincies: Overijssel en Noord-Brabant					

INDICATOREN

	<u>HG-ratio</u>	<u>kwalificatie</u>	<u>trend**</u>
Beroepenspreiding: (gemiddelde 1979 - 1985*)	0.49	gemiddeld	+

PROGNOSES

Arbeidsmarktontwikkeling 1985 - 1992:
(in % werkgelegenheid in 1985)

	<u>%</u>	<u>kwalificatie</u>
Werkgelegenheidsontwikkeling	5	erg laag
Vervangingsvraag	21	erg hoog
Totale vraag naar nieuwkomers	26	gemiddeld
Instroom afgestudeerden	23	erg laag
Indicator arbeidsmarktsituatie voor afgestudeerden in 1992 ****	1.0	goed arbeids- marktperspectief

TYPERING

Momenteel is de WERKLOOSHEID onder de afgestudeerden in deze studierichtingen LAAG, vergeleken met het gemiddelde van academici. Ook voor de nabije toekomst zijn de ARBEIDSMARKTPERSPECTIEVEN GOED. Weliswaar is de voorspelde WERKGELEGENHEIDSGROEI ERG LAAG maar daartegenover staat dat de VERVANGINGSVRAAG vanwege pensionering, e.d. ERG HOOG is, terwijl de INSTROOM VAN AFSTUDERENDEN op de arbeidsmarkt ERG LAAG zal zijn. Bovendien blijken er op de arbeidsmarkt ENIGE UITWIJKMOGELIJKHEDEN naar andere beroepen te bestaan.

AGRARISCHE WETENSCHAPPEN EN HUISHOUDKUNDE¹⁾

Code(s): 621, 622, 623, 629, 681

HISTORISCHE DATA

		<u>trend**</u>
I.	Gemiddeld aantal werkenden 1979 - 1985*:	
-	absoluut aantal: 4.800	
-	in % van het totaal aantal werkenden: 0.09	++
-	in % van het totaal aantal werkenden met een universitaire opleiding : 2.2	+
II.	Belangrijkste beroepsklassen waarin men werkzaam is: (gemiddeld percentage 1979 - 1985 *)	
	<u>%</u>	<u>trend**</u>
1. (05)	Biologen, biochemici, landbouwkundigen en verwante vakspecialisten	34 -
	w.v. (53) hogere landbouwkundigen, e.d.	26 --
2. (13)	Leerkrachten	20 -
3. (02)	Architecten, ingenieurs en verwante technici	11 +
4. (21)	Beleidvoerende en hogere leidinggevende functies (excl. openbaar bestuur)	#
5. (19)	Diverse wetenschappelijke e.a. vakspecialisten	#
6. (31)	Uitvoerende hoofdamttenaren	#
7. (33)	Bankemployés, lokettisten e.d.	#
8. (60)	Bedrijfsleiders land- en tuinbouw e.d.	#
9. (09)	Economen	#
10. (39)	Diverse administratieve functies	#
11. (45)	Toeziethoudend- en leidinggevend commercieel personeel	#
12. (20)	Beleidvoerende en hogere leidinggevende functies bij openbaar bestuur	#

-----

¹⁾De hier gepresenteerde arbeidsmarktinformatie omvat, in tegenstelling tot wat de naam 'Agrarische Wetenschappen' misschien suggereert, niet alle studierichtingen die aan de Landbouw Universiteit Wageningen gevolgd kunnen worden. Zo ressorteert de studierichting Levensmiddelen-technologie onder de technische wetenschappen, de richting Rurale Sociologie onder de sociaal-culturele wetenschappen, de richting Agrarische Economie onder de economische wetenschappen en de studierichting Biologie onder wiskunde en natuurwetenschappen. De desbetreffende indeling is conform de Standaard Onderwijs Indeling (S.O.I.) van het CBS.

III. Gemiddeld aandeel in de werkgelegenheid van de beroepsklasse 1979 - 1985*:

	<u>in % van totaal aantal werkenden in beroepsklasse</u>	<u>trend**</u>
1. (05) Biologen, biochemici, land- bouwkundigen en verwante vakspecialisten	5	-
2. (13) Leerkrachten	0	+
3. (02) Architecten, ingenieurs en verwante technici	0	+
	<u>in % van aantal univ. geschoolden in beroepsklasse</u>	<u>trend**</u>
1. (05) Biologen, biochemici, land- bouwkundigen en verwante vakspecialisten	24	-
2. (13) Leerkrachten	2	0
3. (02) Architecten, ingenieurs en verwante technici	3	+

IV. Werkloosheid:

	<u>% werkloos- heid 1985</u>	<u>ratio ***</u>	<u>trend **</u>	<u>aandeel werkl. nieuwk.</u>	<u>aandeel langd. werkl.</u>
- Totaal agrarische wetenschappen	11	1.6	+	55	42
- Tropische landbouw- wetenschappen			+	50	46
- Cultuurtechniek			++	57	56
- Plantenveredeling			+	52	31
- Plantenziektekunde			++	52	36
- Milieuhygiëne			+	49	49
- Bodemkunde/bemestingsleer			+	55	46
- Bosbouw			+	69	50
- Plantenteelt			+	65	30
- Zoötechniek			+	66	31
- Tuin- en landschaps- architectuur			++	64	65
- Landbouwtechniek			+	57	52
- Huishoudkunde			+	32	32
- Belangrijkste beroepen van inschrijving: (%)					
- consulenten, e.d.	29				
- cultuurtechnici	15				
- plant, dier- en bodemkundigen	12				
- bosbouwkundigen	7				
- landschaps- en tuinarchitecten	6				
- Werkloosheid relatief hoog in provincie: Gelderland.					

INDICATOREN

	<u>HG-ratio</u>	<u>kwalificatie</u>	<u>trend**</u>
Beroepenspreiding: (gemiddelde 1979 - 1985*)	0.82	groot	+

PROGNOSES

Arbeidsmarktontwikkeling 1985 - 1992:
(in % werkgelegenheid in 1985)

	<u>%</u>	<u>kwalificatie</u>
Werkgelegenheidsontwikkeling	23	gemiddeld
Vervangingsvraag	8	gemiddeld
Totale vraag naar nieuwkomers	31	gemiddeld
Instroom afgestudeerden	119	erg hoog
Indicator arbeidsmarktsituatie voor afgestudeerden in 1992 ****:	4.2	slecht arbeids- marktperspectief

TYPERING

Momenteel is de WERKLOOSHEID onder de afgestudeerden in deze studie-richting HOOG, vergeleken met het gemiddelde van academici. Ook voor de nabije toekomst zijn de ARBEIDSMARKTPERSPECTIEVEN SLECHT. Weliswaar is de voorspelde WERKGELEGENHEIDSGROEI REDELIJK evenals de VERVANGINGSVRAAG vanwege pensionering, e.d., maar daartegenover staat een ERG HOGE INSTROOM VAN AFSTUDERENDEN op de arbeidsmarkt. Wel blijken er op de arbeidsmarkt VEEL UITWIJKMOGELIJKHEDEN naar andere beroepen te bestaan.

AANVULLENDE GEGEVENS

Functie-omschrijving werkzame afgestudeerden van LU Wageningen (1983)²):

	<u>%</u>
Onderzoeker	17
Leidinggevend onderzoeker	11
Hoogleraar	#
Leraar	13
Voorlichter	5
Ontwikkelingsdeskundige	6
Beleidsmedewerker	11
Hoofd van een afdeling	12
Commercieel medewerker	#
Directeur	10
Voorzitter, secretaris	#
Beheerder	#
Informatiespecialist	#
Ontwerper	#
Ondernemer	#

Bron: NILI-Loopbaanenquête, 1983

Marktsectoren waar pas-afgestudeerden van de LU-Wageningen in 1983 terecht kwamen:

	<u>%</u>
LH, universiteiten en hogescholen	19
Algemeen voortgezet en beroepsonderwijs	12
Onderzoeksinstituten	7
Ministerie van landbouw en visserij	8
Overige rijksoverheid	6
Regionale en lokale overheid	8
Voedings- en voedermiddelen- industrie en -handel	5
Overige industrie en handel	6
Organisaties en verenigingen	9
Dienstverlening en vrij beroep	9
Internationale organisaties, buitenlandse overheid en	
Directoraal Generaal internationale samenwerking	9

Bron: NILI-loopbaanenquête 1983

-----
²Zoals reeds opgemerkt gaat het hier om meer studierichtingen dan door ons, in navolging van het CBS, tot de agrarische wetenschappen worden gerekend.

WIS- EN NATUURKUNDE

Code(s): 631

HISTORISCHE DATAtrend**

I. Gemiddeld aantal werkenden 1979 - 1985*:

- absoluut aantal:	21.100	
- in % van het totaal aantal werkenden:	0.42	0
- in % van het totaal aantal werkenden met een universitaire opleiding :	10.3	+

II. Belangrijkste beroepsklassen waarin men werkzaam is:
(gemiddeld percentage 1979 - 1985 *)

	<u>%</u>	<u>trend**</u>
1. (13) Leerkrachten	33	-
2. (01) Schei-, natuurkundigen en verwante technici	20	--
w.v. (011) scheikundigen	9	--
(012) natuurkundigen	6	--
3. (05) Biologen, biochemici, landbouwkundigen en verwante vakspecialisten	14	+
w.v. (051) biologen, zoölogen, botanici, e.d.	8	++
(052) hogere biochemici, farmacologen, e.d.	5	--
4. (08) Statistici, wiskundigen, systeemanalisten en verwante vakspecialisten	8	-
5. (02) Architecten, ingenieurs en verwante technici	6	+
6. (19) Diverse wetenschappelijke e.a. vakspecialisten	6	++
7. (21) Beleidvoerende en hogere leidingge- gevende functies (excl. openbaar bestuur)	5	+
8. (39)* Diverse administratieve functies	#	

III. Gemiddeld aandeel in de werkgelegenheid van
de beroepsklasse 1979 - 1985*:

	<u>in % van totaal aantal werkenden in beroepsklasse</u>	<u>trend**</u>
1. (13) Leerkrachten	3	-
2. (01) Schei-, natuurkundigen en verwante technici	13	-
3. (05) Biologen, biochemici, land- bouwkundigen en verwante vakspecialisten	12	0
4. (08) Statistici, wiskundigen, systeemanalisten en verwante vakspecialisten	4	-
5. (02) Architecten, ingenieurs en verwante technici	1	0
6. (19) Diverse wetenschappelijke e.a. vakspecialisten	1	++
7. (21) Beleidsvoerende en hogere leidinggevende functies (excl. openbaar bestuur)	1	+
	<u>in % van aantal univ. geschoolden in beroepsklasse</u>	<u>trend**</u>
1. (13) Leerkrachten	15	-
2. (01) Schei- natuurkundigen en verwante technici	79	0
3. (05) Biologen, biochemici, land- bouwkundigen en verwante vakspecialisten	53	+
4. (08) Statistici, wiskundigen, systeemanalisten en verwante vakspecialisten	36	-
5. (02) Architecten, ingenieurs en verwante technici	7	+
6. (19) Diverse wetenschappelijke e.a. vakspecialisten	5	++
7. (21) Beleidsvoerende en hogere leidinggevende functies (excl. openbaar bestuur)	7	+

IV. Werkloosheid:

	<u>% werkloos- heid 1985</u>	<u>ratio 1 ***</u>	<u>trend **</u>	<u>aandeel werkl. nieuwk.</u>	<u>aandeel langd. werkl.</u>
- Totaal wis- en natuurkunde	10	1.3	+	45	52
- Wiskunde (drs.)			+	48	44
- Natuurkunde			++	37	43
- Biologie	20	2.8	++	47	56
- Scheikunde (drs.)			+	35	49
- Sterrenkunde			+	46	54
- Belangrijkste beroepen van inschrijving:			(%)		
- plant-, dier- en bodemdeskundigen			42		
- vakleraren			16		
- wis- en natuurkundigen			15		
- scheikundigen			12		
- aardkundig onderzoekers			6		

INDICATOREN

	<u>HG-ratio</u>	<u>kwalificatie</u>	<u>trend**</u>
Beroepenspreiding: (gemiddelde 1979 - 1985*)	0.81	groot	+

PROGNOSES

Arbeidsmarktontwikkeling 1985 - 1992:
(in % werkgelegenheid in 1985)

	<u>%</u>	<u>kwalificatie</u>
Werkgelegenheidsontwikkeling	24	gemiddeld
Vervangingsvraag	7	laag
Totale vraag naar nieuwkomers	31	gemiddeld
Instroom afgestudeerden	79	erg hoog
Indicator arbeidsmarktsituatie voor afgestudeerden in 1992 ****:	2.9	matig arbeids- marktperspectief

TYPERING

Momenteel is de WERKLOOSHEID onder de afgestudeerden in deze studierichtingen HOOG, vergeleken met het gemiddelde van academici. Ook voor de nabije toekomst zijn de ARBEIDSMARKTPERSPECTIEVEN maar MATIG.

Weliswaar is de voorspelde WERKGELEGENHEIDSGROEI REDELIJK, maar de VERVANGINGSVRAAG vanwege pensionering, e.d. is LAAG, terwijl de INSTROOM VAN Afstuderenden op de arbeidsmarkt ERG HOOG zal zijn. Wel blijken er op de arbeidsmarkt ENIGE UITWIJKMOGELIJKHEDEN naar andere beroepen te bestaan.

AANVULLENDE GEGEVENS

Belangrijkste werkterreinen van afgestudeerde biologen³⁾ (1983)

(%)

- onderzoeksinstituten en universiteiten	53
- onderwijsinstellingen	33
- overheidsinstanties	7
- non-profit organisaties	#
- bedrijfsleven	#

Bron: Tichelaar, 1987

Belangrijkste werkterreinen van in Nederland afgestudeerde natuurkundigen (1983)

(%)

- buitenland	7
- universiteiten/hogescholen	15
- overheid	7
- industrie	29

Bron: Lingeman, 1984.

-----
³De cijfers hebben alleen betrekking op degenen die afstudeerden in de periode 1977-1983.

Eerste baan van afgestudeerde biochemici en biofysici (in de periode 1978-1985)

	<u>biochemici</u>	<u>biofysici</u>
	<u>%</u>	<u>%</u>
<u>Onderwijs</u> :		
- WO-biochemie	24	
- WO-biofysica		28
- middelbaar	7	12
- WO-anders	25	12
<u>Bedrijfsleven</u> :	7	15
<u>Overheid</u> :	#	#
<u>Ziekenhuizen</u> :	#	#
<u>Buitenland</u> :	#	#

Bron: KNAW - Commissie Biochemie en Biofysica, 1987.

TECHNISCHE WETENSCHAPPEN

Code(s): 636, 638, 639

HISTORISCHE DATAtrend**

I. Gemiddeld aantal werkenden 1979 - 1985*:

- absoluut aantal:	32.500	
- in % van het totaal aantal werkenden:	0.64	+
- in % van het totaal aantal werkenden met een universitaire opleiding :	15.7	0

II. Belangrijkste beroepsklassen waarin men werkzaam is:
(gemiddeld percentage 1979 - 1985 *)

	<u>%</u>	<u>trend**</u>
1. (02) Architecten, ingenieurs en verwante technici	53	-
w.v. (021) architecten, stedenbouwkundigen	9	0
(022) hogere bouwkundigen	9	--
(025) hogere werktuigbouwkundigen	9	--
(023) hogere electrotechnici, electronici	7	--
2. (21) Beleidvoerende en hogere leidinggevende functies (excl. openbaar bestuur)	14	+
3. (13) Leerkrachten	11	+
4. (08) Statistici, wiskundigen, systeemanalisten en verwante vakspecialisten	6	++
5. (19) Diverse wetenschappelijke e.a. vakspecialisten	#	
6. (01) Schei-, natuurkundigen en verwante technici	#	
7. (70) Toezichthoudend- leidinggevend productiepersoneel	#	
8. (31) Uitvoerende hoofdamttenaren	#	

III. Gemiddeld aandeel in de werkgelegenheid van
de beroepsklasse 1979 - 1985*:

	<u>in % van totaal aantal werkenden in beroepsklasse</u>	<u>trend**</u>
1. (02) Architecten, ingenieurs en verwante technici	10	+
2. (21) Beleidvoerende en hogere leidinggevende functies (excl. openbaar bestuur)	3	0
3. (13) Leerkrachten	1	0
4. (08) Statistici, wiskundigen, sys- teemanalisten en verwante vakspecialisten	5	+

	<u>in % van aantal univ. geschoolden in beroepsklasse</u>	<u>trend**</u>
1. (02) Architecten, ingenieurs en verwante technici	81	-
2. (21) Beleidvoerende en hogere leidinggevende functies (excl. openbaar bestuur)	28	0
3. (13) Leerkrachten	8	+
4. (08) Statistici, wiskundigen, sys- teemanalisten en verwante vakspecialisten	38	++

IV. Werkloosheid:

	<u>% werkloos- heid 1985</u>	<u>ratio 1 ***</u>	<u>trend **</u>	<u>aandeel werkl. nieuwk.</u>	<u>aandeel langd. werkl.</u>
- Totaal technische weten- schappen	3	0.5	+	40	41
- Electrotechniek	1	0.2	+	41	44
- Technische natuurkunde	1	0.2	+	45	22
- Chemische technologie	1	0.2	+	41	34
- Mijnbouw			++	70	48
- Metaalkunde			+	18	59
- Levensmiddelentechnologie			+	55	41
- Weg- en waterbouw			++	42	34
- Werktuigbouwkunde	2	0.2	+	37	36
- Vliegtuigbouwkunde			+	65	19
- Scheepsbouwkunde			+	18	-
- Bouwkunde	16	2.3	+	36	45
- Belangrijkste beroepen van inschrijving: (%)					
- ontwerpers				41	
- ingenieurs				16	
- scheikundigen				10	
- Werkloosheid relatief hoog in provincies: Zuid-Holland en Noord-Brabant					

INDICATOREN

	<u>HG-ratio</u>	<u>kwalificatie</u>	<u>trend**</u>
Beroepenspreiding: (gemiddelde 1979 - 1985*)	0.68	gemiddeld	+

PROGNOSES

Arbeidsmarktontwikkeling 1985 - 1992:
(in % werkgelegenheid in 1985)

	<u>%</u>	<u>kwalificatie</u>
Werkgelegenheidsontwikkeling	46	erg hoog
Vervangingsvraag	10	hoog
Totale vraag naar nieuwkomers	55	erg hoog
Instroom afgestudeerden	47	hoog
Indicator arbeidsmarktsituatie voor afgestudeerden in 1992 ****:	0.9	goed arbeids- marktperspectief

TYPERING

Momenteel is de WERKLOOSHEID onder de afgestudeerden in deze studierichting LAAG, vergeleken met het gemiddelde van academici. Ook voor de nabije toekomst zijn de ARBEIDSMARKTPERSPECTIEVEN GOED. Weliswaar zal de INSTROOM VAN AFSTUDERENDEN op de arbeidsmarkt HOOG zijn, maar daartegenover staat een ERG HOGE WERKGELEGENHEIDSGROEI en een HOGE VERVANGINGVRAAG vanwege pensionering, e.d. Bovendien blijken er op de arbeidsmarkt ENIGE UITWIJKMOGELIJKHEDEN naar andere beroepen te bestaan.

MEDISCHE OPLEIDINGEN

Code(s): 651

HISTORISCHE DATA

		<u>trend**</u>
I.	Gemiddeld aantal werkenden 1979 - 1985*:	
- absoluut aantal:	32.700	
- in % van het totaal aantal werkenden:	0.65	+
- in % van het totaal aantal werkenden met een universitaire opleiding :	15.8	0
II.	Belangrijkste beroepsklassen waarin men werkzaam is: (gemiddeld percentage 1979 - 1985 *)	

	<u>%</u>	<u>trend**</u>
1. (06) Genees- en tandheelkundigen, dierenartsen, verplegenden en verwante vakspecialisten	88	0
w.v. (061) geneeskundigen	66	0
(063) tandheelkundigen	15	0
(065) diergeneeskundigen	6	-
2. (13) Leerkrachten	#	
3. (05) Biologen, biochemici, landbouwkundigen en verwante vakspecialisten	#	
4. (21) Beleidvoerende en hogere leidinggevende functies (excl. openbaar bestuur)	#	
5. (19) Diverse wetenschappelijke e.a. vakspecialisten	#	

III. Gemiddeld aandeel in de werkgelegenheid van de beroepsklasse 1979 - 1985*:

	<u>in % van totaal aantal werkenden in beroepsklasse</u>	<u>trend**</u>
1.(06) Genees- en tandheelkundigen, dierenartsen, verplegenden en verwante vakspecialisten	12	0
	<u>in % van aantal univ. geschoolden in beroepsklasse</u>	<u>trend**</u>
1.(06) Genees- en tandheelkundigen, dierenartsen, verplegenden en verwante vakspecialisten	93	0

IV. Werkloosheid:

	<u>% werkloos- heid 1985</u>	<u>ratio 1 ***</u>	<u>trend **</u>	<u>aandeel werkl. nieuwk.</u>	<u>aandeel langd. werkl.</u>
- Totaal medische op- leidingen	6	0.9	++	56	36
- Geneeskunde	7	1.0	++	53	37
- Tandheelkunde	9	1.3	++	64	39
- Diergeneeskunde	4	0.5	+	64	17
- Belangrijkste beroepen van inschrijving:			(%)		
- artsen			41		
- sociaal-geneeskundigen			14		
- diergeneeskundigen			9		
- specialisten			7		

INDICATOREN

	<u>HG-ratio</u>	<u>kwalificatie</u>	<u>trend**</u>
Beroepenspreiding: (gemiddelde 1979 - 1985*)	0.22	klein	+

PROGNOSES

Arbeidsmarktontwikkeling 1985 - 1992:
(in % werkgelegenheid in 1985)

	<u>%</u>	<u>kwalificatie</u>
Werkgelegenheidsontwikkeling	16	laag
Vervangingsvraag	5	laag
Totale vraag naar nieuwkomers	21	laag
Instroom afgestudeerden	45	hoog
Indicator arbeidsmarktsituatie voor afgestudeerden in 1992 ****:	2.4	matig arbeids- marktperspectief

TYPERING

Momenteel is de WERKLOOSHEID onder de afgestudeerden in deze studierichtingen GELIJK AAN HET GEMIDDELDE van academici. Ook voor de nabije toekomst zijn de ARBEIDSMARKTPERSPECTIEVEN maar MATIG, als gevolg van een LAGE WERKGELEGENHEIDSGROEI en een LAGE VERVANGINGSVRAAG vanwege pensionering, e.d., terwijl de INSTROOM VAN AFSTUDERENDEN op de arbeidsmarkt HOOG zal zijn. Bovendien blijken er op de arbeidsmarkt maar WEINIG UITWIKMOGELIJKHEDEN naar nadere beroepen te bestaan.

AANVULLENDE GEGEVENSHuisartsen

- Totaal aantal huisartsen (januari 1987): 6205.
- De gemiddelde wachttijd voor de huisartsenopleiding is vanaf 1973 jaarlijks met enkele maanden toegenomen tot ruim 32 maanden in 1986.
- Het totaal aantal praktijk-zoekende adspirant-huisartsen (d.w.z. werkloze huisartsen) neemt jaarlijks toe, tot 566 op 1 januari 1987.

Bron: Nivel, 1987.

Tandheelkunde

Werkterreinen van afgestudeerden in de tandheelkunde voor zover werkzaam als arts (1985):

	<u>%</u>
- Algemene praktijken en schooltandverzorging	83
- Specialisten (praktijken)	6
- wetenschappelijk onderwijs	7
- overige diensten en instellingen	#

Bron: Eindrapport Commissie Opleiding Tandarts november 1985.

Diergeneeskunde

Werkterreinen van afgestudeerden in de diergeneeskunde (januari 1988):

	<u>%</u>
- dierenarts	73
- wetenschappelijk onderwijs	7
- keuringsdiensten van waren, slachthuizen	6
- staatstoezicht op volksgezondheid, veterinaire diensten	5
- particuliere instellingen	5
- andere overheden	#

Bron: Koninklijke Nederlandse Maatschappij voor Diergeneeskunde, jaarboek 1987.

FARMACOLOGIE

Code(s): 652

HISTORISCHE DATA

			<u>trend**</u>
I.	Gemiddeld aantal werkenden 1979 - 1985*:		
	- absoluut aantal:	2.000	
	- in % van het totaal aantal werkenden:	0.04	+
	- in % van het totaal aantal werkenden met een universitaire opleiding :	1.0	0
II.	Belangrijkste beroepsklassen waarin men werkzaam is: (gemiddeld percentage 1979 - 1985 *)		
		<u>%</u>	<u>trend**</u>
1.	(06) Genees- en tandheelkundigen, dieren-artsen, verplegenden en verwante vak-specialisten	66	-
	w.v. (067) apothekers	59	-
	(061) geneeskundigen	#	
2.	(05) Biologen, biochemici, landbouwkundigen en verwante vakspecialisten	#	
	w.v. (052) hogere biochemici, farmacologen, e.d	#	
3.	(13) Leerkrachten	#	
4.	(21) Beleidvoerende en hogere leidinggevende functies (excl. openbaar bestuur)	#	
5.	(19) Diverse wetenschappelijke e.a. vak-specialisten	#	
III.	Gemiddeld aandeel in de werkgelegenheid van de beroepsklasse 1979 - 1985*:		
		<u>in % van totaal aantal werkenden in beroepsklasse</u>	<u>trend**</u>
1.	(06) Genees- en tandheelkundigen, dierenartsen, verplegenden en verwante vakspecialisten	1	-
		<u>in % van aantal univ. geschoolden in beroepsklasse</u>	<u>trend**</u>
1.	(06) Genees- en tandheelkundigen, dierenartsen, verplegenden en verwante vakspecialisten	5	-

... beroepsklassen zijn

IV. Werkloosheid:

	<u>% werkloos- heid 1985</u>	<u>ratio 1 ***</u>	<u>trend **</u>	<u>aandeel werkl. nieuwk.</u>	<u>aandeel langd. werkl.</u>
- Totaal farmacologie	4	0.6	+	53	43
- Belangrijkste beroepen van inschrijving: (%)					
- scheikundigen		74			
- wetenschappelijk geneeskundigen		14			
- Werkloosheid relatief hoog in provincies: Groningen en Utrecht.					

INDICATOREN

	<u>HG-ratio</u>	<u>kwalificatie</u>	<u>trend**</u>
Beroepenspreiding: (gemiddelde 1979 - 1985*)	0.51	gemiddeld	+

PROGNOSES

Arbeidsmarktontwikkeling 1985 - 1992:
(in % werkgelegenheid in 1985)

	<u>%</u>	<u>kwalificatie</u>
Werkgelegenheidsontwikkeling	15	laag
Vervangingsvraag	5	laag
Totale vraag naar nieuwkomers	21	laag
Instroom afgestudeerden	137	erg hoog
Indicator arbeidsmarktsituatie voor afgestudeerden in 1992 ****:	6.7	slecht arbeids- marktperspectief

TYPERING

Momenteel is de WERKLOOSHEID onder afgestudeerden in deze studierichting LAAG, vergeleken met het gemiddelde van academici. Echter, voor de nabije toekomst zijn de ARBEIDSMARKTPERSPECTIEVEN SLECHT, als gevolg van een LAGE WERKGELEGENHEIDSGROEI en een LAGE VERVANGINGSVRAAG vanwege pensionering, e.d., terwijl de INSTROOM VAN AFTUDERENDEN op de arbeidsmarkt ERG HOOG zal zijn. Wel blijken er op de arbeidsmarkt ENIGE UITWIJKMOGELIJKHEDEN naar andere beroepen te bestaan.

AANVULLENDE GEGEVENS

Aantal werkzame apothekers⁴⁾ in Nederland (1 januari 1987): 2059

Werkterreinen:

	<u>%</u>
Beherend apothekers	52
Tweede apotheker	15
Apotheker in ziekenhuis	11
Apotheker in industrie	8
Apotheker elders werkzaam	19

Bron: Ledenadministratie KNMP

---

⁴Doctorandi in de Farmacologie met een apothekersopleiding.

ECONOMISCHE WETENSCHAPPEN EN BEDRIJFSKUNDE (DRS.)

Code(s): 661

HISTORISCHE DATA

		<u>trend**</u>
I.	Gemiddeld aantal werkenden 1979 - 1985*:	
-	absoluut aantal: 20.500	
-	in % van het totaal aantal werkenden: 0.41	+
-	in % van het totaal aantal werkenden met een universitaire opleiding : 9.9	0
II.	Belangrijkste beroepsklassen waarin men werkzaam is: (gemiddeld percentage 1979 - 1985 *)	
	<u>%</u>	<u>trend**</u>
1. (09) Economen	21	-
2. (21) Beleidvoerende en hogere leidinggevende functies (excl. openbaar bestuur)	21	+
w.v. (219) diverse hogere leidinggevende functies	10	++
(211) directeuren NV, BV, stichtingen overheidsbedrijven e.d.	8	+
3. (11) Accountants	19	-
4. (13) Leerkrachten	12	0
5. (33) Bankemployés, lokettisten e.d.	5	+
6. (02) Architecten, ingenieurs en verwante technici	#	
7. (31) Uitvoerende hoofdamttenaren	#	
8. (40) Directeuren en bedrijfsleiders groot-handel	#	
9. (08) Statistici, wiskundigen, systeemanalisten en verwante vakspecialisten	#	
10. (19) Diverse wetenschappelijke e.a. vak-specialisten	#	
11. (39) Diverse administratieve functies	#	

III. Gemiddeld aandeel in de werkgelegenheid van de beroepsklasse 1979 - 1985*:

	<u>in % van totaal aantal werkenden in beroepsklasse</u>	<u>trend**</u>
1. (09) Economen	32	-
2. (21) Beleidvoerende en hogere leidinggevende functies (excl. openbaar bestuur)	3	0
3. (11) Accountants	30	+
4. (13) Leerkrachten	1	0
5. (33) Bankemployés, lokettisten e.d.	1	+

	<u>in % van aantal univ. geschoolden in beroepsklasse</u>	<u>trend**</u>
1. (09) Economen	76	-
2. (21) Beleidvoerende en hogere leidinggevende functies (excl. openbaar bestuur)	26	0
3. (11) Accountants	88	0
4. (13) Leerkrachten	6	-
5. (33) Bankemployés, lokettisten e.d.	46	0

IV. Werkloosheid:

	<u>% werkloos- heid 1985</u>	<u>ratio 1 ***</u>	<u>trend **</u>	<u>aandeel werkl. nieuwk.</u>	<u>aandeel langd. werkl.</u>
- Totaal economische weten- schappen	3	0.4	+	50	41
- Algemene economie			++	48	45
- Bedrijfseconomie			+	50	36
- Economische sociologie			+	43	49
- Fiscale economie			++	56	22
- Accountancy			+	56	33
- Belangrijkste beroepen van inschrijving:			(%)		
- economen			57		
- leidinggevend personeel			7		
- vakleraren			6		
- Werkloosheid relatief hoog in provincies: Zuid-Holland en Noord-Brabant.					

INDICATOREN

	<u>HG-ratio</u>	<u>kwaliificatie</u>	<u>trend**</u>
Beroepenspreiding: (gemiddelde 1979 - 1985*)	0.86	groot	0

PROGNOSES

Arbeidsmarktontwikkeling 1985 - 1992:
(in % werkgelegenheid in 1985)

	<u>%</u>	<u>kwaliificatie</u>
Werkgelegenheidsontwikkeling	22	gemiddeld
Vervangingsvraag	13	hoog
Totale vraag naar nieuwkomers	35	gemiddeld
Instroom afgestudeerden	97	erg hoog
Indicator arbeidsmarktsituatie voor afgestudeerden in 1992 ****:	2.9	matig arbeids- marktperspectief

TYPERING

Momenteel is de WERKLOOSHEID onder afgestudeerden in deze studie-richtingen LAAG.

Echter, voor de nabije toekomst zijn de ARBEIDSMARKTPERSPECTIEVEN maar MATIG. Weliswaar is de voorspelde WERKGELEGENHEIDSGROEI REDELIJK en de VERVANGINGSVRAAG vanwege pensionering, e.d. zelfs HOOG, maar daartegenover staat dat de INSTROOM VAN Afstuderenden op de arbeidsmarkt ERG HOOG zal zijn.

Wel blijken er op de arbeidsmarkt VEEL UITWIJKMOGELIJKHEDEN naar andere beroepen te bestaan.

ECONOMETRIE, ACTUARIAAT EN BEDRIJFSKUNDE (IR.)

Code(s): 662

HISTORISCHE DATAtrend**

I. Gemiddeld aantal werkenden 1979 - 1985*:

- absoluut aantal:	1.800	
- in % van het totaal aantal werkenden:	0.04	++
- in % van het totaal aantal werkenden met een universitaire opleiding :	0.8	++

II. Belangrijkste beroepsklassen waarin men werkzaam is:
(gemiddeld percentage 1979 - 1985 *)

	<u>%</u>
1. (09) Economen	#
2. (08) Statistici, wiskundigen, systeemanalisten en verwante vakspecialisten	#
w.v. (082) hogere wiskundigen, actuarissen	#
(083) systeemanalisten e.a. automatiseringsdeskundigen	#
3. (02) Architecten, ingenieurs en verwante vakspecialisten	#
w.v. (028) bedrijfskundigen, e.d.	#
4. (21) Beleidvoerende en hogere leidinggevende functies (excl. openbaar bestuur)	#
5. (13) Leerkrachten	#
6. (19) Diverse wetenschappelijke e.a. vakspecialisten	#
7. (39) Diverse administratieve functies	#
8. (33) Bankemployés, lokettisten e.d.	#
9. (06) Genees- en tandheeldkundigen, dierenartsen, verplegenden en verwante vakspecialisten	#

IV. Werkloosheid:

	<u>% werkloos-</u> <u>heid 1985</u>	<u>ratio 1</u> <u>***</u>	<u>trend</u> <u>**</u>	<u>aandeel</u> <u>werkl.</u> <u>nieuwk.</u>	<u>aandeel</u> <u>langd.</u> <u>werkl.</u>
- Totaal econometrie en actuarialaat en bedrijfs- kunde (ir.)	3	0.4	+	61	39
- Bedrijfskunde (ir.)			++	57	30
- Belangrijkste beroepen van inschrijving: (%)					
- economen			68		
- leidinggevend personeel			7		
- Werkloosheid relatief hoog in provincies: Noord-Holland en Noord-Brabant					

INDICATOREN

	<u>HG-ratio</u>	<u>kwalificatie</u>	<u>trend**</u>
Beroepenspreiding: (gemiddelde 1979 - 1985*)	0.80	groot	+

PROGNOSES

Arbeidsmarktontwikkeling 1985 - 1992:
(in % werkgelegenheid in 1985)

	<u>%</u>	<u>kwalificatie</u>
Werkgelegenheidsontwikkeling	62	erg hoog
Vervangingsvraag	10	hoog
Totale vraag naar nieuwkomers	72	erg hoog
Instroom afgestudeerden	108	erg hoog
Indicator arbeidsmarktsituatie voor afgestudeerden in 1992 ****:	1.5	redelijk arbeids- marktperspectief

TYPERING

Momenteel is de WERKLOOSHEID onder de afgestudeerden in deze studie-
richtingen LAAG, vergeleken met het gemiddelde van academici.
Ook voor de nabije toekomst zijn de ARBEIDSMARKTPERSPECTIEVEN REDE-
LIJK. Weliswaar is de voorspelde INSTROOM VAN AFSTUDERENDEN op de ar-
beidsmarkt ERG HOOG, maar daartegenover staat een ERG HOGE WERKGELE-
GENHEIDSGROEI en een HOGE VERVANGINGSVRAAG vanwege pensionering, e.d.
Bovendien blijken er op de arbeidsmarkt VEEL UITWIJKMOGELIJKHEDEN naar
andere beroepen te bestaan.

RECHTEN

Code(s): 666

HISTORISCHE DATAtrend**

I. Gemiddeld aantal werkenden 1979 - 1985*:

- absoluut aantal:	24.100	
- in % van het totaal aantal werkenden:	0.48	+
- in % van het totaal aantal werkenden met een universitaire opleiding :	11.6	+

II. Belangrijkste beroepsklassen waarin men werkzaam is:
(gemiddeld percentage 1979 - 1985 *)

	<u>%</u>	<u>trend**</u>
1. (12) Juristen	53	0
w.v. (121) advocaten, officieren van justitie e.d.	15	0
(129 overige juridische beroepen	34	0
2. (21) Beleidvoerende en hogere leidinggevende functies (excl. openbaar bestuur)	10	0
3. (31) Uitvoerende hoofdami-btenaren	9	-
4. (13) Leerkrachten	5	0
5. (19) Diverse wetenschappelijke e.a. vak-specialisten	#	
6. (39) Diverse administratieve functies	#	
7. (20) Beleidvoerende en hogere leidinggevende functies bij openbaar bestuur	#	
8. (33) Bankemployés, lokettisten e.d.	#	
9. (11) Accountants	#	
10. (32) Secretaressen, typisten en onstypisten e.d.	#	

III. Gemiddeld aandeel in de werkgelegenheid van de beroepsklasse 1979 - 1985*:

	<u>in % van totaal aantal werkenden in beroepsklasse</u>	<u>trend**</u>
1. (12) Juristen	81	0
2. (21) Beleidvoerende en hogere leidinggevende functies (excl. openbaar bestuur)	2	0
3. (31) Uitvoerende hoofdami-btenaren	11	+
4. (13) Leerkrachten	1	+

	<u>in % van aantal univ. geschoolden in beroepsklasse</u>	<u>trend**</u>
1. (12) Juristen	97	0
2. (21) Beleidvoerende en hogere leidinggevende functies (excl. openbaar bestuur)	14	0
3. (31) Uitvoerende hoofdamttenaren	43	0
4. (13) Leerkrachten	3	0

IV. Werkloosheid:

	<u>% werkloos- heid 1985</u>	<u>ratio 1 ***</u>	<u>trend **</u>	<u>aandeel werkl. nieuwk.</u>	<u>aandeel langd. werkl.</u>
- Totaal rechten	6	0.8	++	59	44
- Nederlands recht			++	58	40
- Bedrijfsrecht			++	65	39
- Privaatrecht			++	62	39
- Publiekrecht			+	60	59
- Strafrecht			+	61	55
- Fiscaal juridisch			++	67	29
- Notariaat			+	39	63
- Vrije juridische richting			++	50	57
- Belangrijkste beroepen van inschrijving: (%)					
- juristen			85		
- Werkloosheid relatief hoog in provincie: Zuid-Holland					

INDICATOREN

	<u>HG-ratio</u>	<u>kwalificatie</u>	<u>trend**</u>
Beroepenspreiding: (gemiddelde 1979 - 1985*)	0.70	gemiddeld	0

PROGNOSES

Arbeidsmarktontwikkeling 1985 - 1992:
(in % werkgelegenheid in 1985)

	<u>%</u>	<u>kwalificatie</u>
Werkgelegenheidsontwikkeling	31	hoog
Vervangingsvraag	12	hoog
Totale vraag naar nieuwkomers	43	hoog
Instroom afgestudeerden	96	erg hoog
Indicator arbeidsmarktsituatie voor afgestudeerden in 1992 **** :	2.4	matig arbeids- marktperspectief

TYPERING

Momenteel is de WERKLOOSHEID onder de afgestudeerden in deze studierichtingen GELIJK AAN HET GEMIDDELD voor academici. Voor de nabije toekomst zijn de ARBEIDSMARKTPERSPECTIEVEN maar MATIG. Weliswaar is de voorspelde WERKGELEGENHEIDSGROEI HOOG, evenals de VERVANGINGSVRAAG vanwege pensionering, e.d., maar daartegenover staat dat de INSTROOM VAN Afstuderenden op de arbeidsmarkt ERG HOOG zal zijn. Wel blijken er op de arbeidsmarkt ENIGE UITWIJKMOGELIJKHEDEN naar andere beroepen te bestaan.

SOCIAAL-CULTURELE WETENSCHAPPEN

Code(s): 671

HISTORISCHE DATA

		<u>trend**</u>
I.	Gemiddeld aantal werkenden 1979 - 1985*:	
-	absoluut aantal: 29.900	
-	in % van het totaal aantal werkenden: 0.59	++
-	in % van het totaal aantal werkenden met een universitaire opleiding : 14.2	+

II. Belangrijkste beroepsklassen waarin men werkzaam is:
(gemiddeld percentage 1979 - 1985 *)

	<u>%</u>	<u>trend**</u>
1. (19) Diverse wetenschappelijk e.a. vak-specialisten	53	-
w.v. (192) sociologen, psychologen, e.d.	37	--
(193) maatschappelijke en culturele werkers	11	++
2. (13) Leerkrachten	24	0
3. (21) Beleidvoerende en hogere leidinggevende functies (excl. openbaar bestuur)	6	0
4. (31) Uitvoerende hoofdamttenaren	#	
5. (39) Diverse administratieve functies	#	
6. (02) Architecten, ingenieurs en verwante functies	#	
7. (15) Auteurs, journalisten e.d.	#	
8. (06) Genees-, tandheeskundigen, dierenartsen, verplegenden en verwante vakspecialisten	#	
9. (09) Economen	#	

III. Gemiddeld aandeel in de werkgelegenheid van de beroepsklasse 1979 - 1985*:

	<u>in % van totaal aantal werkenden in beroepsklasse</u>	<u>trend**</u>
1. (19) Diverse wetenschappelijke e.a. vakspecialisten	16	+
2. (13) Leerkrachten	3	+
3. (21) Beleidvoerende en hogere leidinggevende functies (excl. openbaar bestuur)	1	0

	in % van aantal univ. geschoolden in beroepsklasse	<u>trend**</u>
1. (19) Diverse wetenschappelijke e.a. vakspecialisten	63	0
2. (13) Leerkrachten	15	++
3. (21) Beleidsvoerende en hogere leidinggevende functies (excl. (excl. openbaar bestuur)	10	0

IV. Werkloosheid:

	<u>% werkloos- heid 1985</u>	<u>ratio 1 ***</u>	<u>trend **</u>	<u>aandeel werkl. nieuwk.</u>	<u>aandeel langd. werkl.</u>
- Totaal sociaal-culturele wetenschappen	21	3.0	+	50	57
- Politicologie	19	2.7	+	55	61
- Culturele anthropologie			++	51	59
- Westerse sociologie	9	1.3	+	41	63
- Niet westerse sociologie			+	38	48
- Sociale geografie	16	2.3	++	57	53
- Pedagogiek			++	49	55
- Andragologie			++	51	59
- Sociale pedagogiek			++	50	57
- Orthopedagogiek			++	55	48
- Psychologie (totaal)	12	1.6	+		
- Klinische psychologie			+	53	63
- Ontwikkelingspsychologie			++	51	59
- Beroepskeuzepsychologie			++	57	33
- Bedrijfspsychologie			++	56	43
- Sociale psychologie			+	44	61
- Belangrijkste beroepen van inschrijving: (%)					
- pedagogen en psychologen		45			
- sociaal wetenschappelijke onderzoekers		32			
- vakleraren		6			
- volkenkundigen		5			

INDICATOREN

	<u>HG-ratio</u>	<u>kwalificatie</u>	<u>trend**</u>
Beroepenspreiding: (gemiddelde 1979 - 1985*)	0.66	gemiddeld	+

PROGNOSES

Arbeidsmarktontwikkeling 1985 - 1992:
(in % werkgelegenheid in 1985)

	<u>%</u>	<u>kwalificatie</u>
Werkgelegenheidsontwikkeling	32	hoog
Vervangingsvraag	8	gemiddeld
Totale vraag naar nieuwkomers	40	hoog
Instroom afgestudeerden	91	erg hoog
Indicator arbeidsmarktsituatie voor afgestudeerden in 1992 ****:	2.8	matig arbeids- marktperspectief

TYPING

Momenteel is de WERKLOOSHEID onder de afgestudeerden in deze studie-richting ERG HOOG, vergeleken met het gemiddelde van academici. Ook voor de nabije toekomst zijn de ARBEIDSMARKTPERSPECTIEVEN maar matig. Weliswaar is de voorspelde WERKGELEGENHEIDSGROEI HOOG en de VERVANGINGSVRAAG vanwege pensionering, e.d., REDELIJK, maar daar staat tegenover dat de INSTROOM VAN Afstuderenden op de arbeidsmarkt erg hoog zal zijn.

Wel blijken er op de de arbeidsmarkt ENIGE UITWIKMOGELIJKHEDEN naar andere beroepen te bestaan.

AANVULLENDE GEGEVENS

Functies van pas-afgestudeerde politicologen aan de Universiteit van Amsterdam (1975-1982):

	<u>%</u>
- leraar/docent	16
- universitair medewerker	13
- overige functies in onderwijs of vormingswerk	5
- research medewerker	14
- beleidsmedewerker	25
- coördinator/directeur/hoofd afdeling	8
- voorlichter/PR-medewerker	5
- organisatie-adviseur	#
- politieke functies	#
- diplomaat	#
- journalist	#

Bron: De Heide, 1982

KUNSTONDERWIJS

Code(s): 686

HISTORISCHE DATAtrend**

I. Gemiddeld aantal werkenden 1979 - 1985*:

- absoluut aantal:	1.600		
- in % van het totaal aantal werkenden:	0.03	+	
- in % van het totaal aantal werkenden met een universitaire opleiding :	0.8	-	

II. Belangrijkste beroepsklassen waarin men werkzaam is:
(gemiddeld percentage 1979 - 1985 *)

	<u>%</u>
1. (19) Diverse wetenschappelijke e.a. vak-specialisten	#
w.v. (191) bibliothecarissen, archivarissen, e.d.	#
(192) sociologen, psychologen, e.d.	#
2. (13) Leerkrachten	#
3. (16) Kunstschilders, fotografen e.a. beeldende kunstenaars	#
4. (17) Musici, toneelspelers e.a. uitvoerende kunstenaars	#
5. (15) Auteurs, journalisten e.d.	#
6. (39) Diverse administratieve functies	#
7. (59) Diverse dienstverlenende functies	#
8. (55) Huisbewaarders, schoonmaakpersoneel	#
9. (20) Beleidvoerende en hogere leidinggevende functies bij openbaar bestuur	#
10. (31) Uitvoerende hoofdambtenaren	#
11. (47) Verzekeringsagenten, makelaars, veilinghouders e.d.	#
12. (42) Zelfstandige groothandelaren en tussenpersonen	#
13. (43) Zelfstandige winkeliers	#
14. (21) Beleidvoerende en hogere leidinggevende functies (excl. openbaar bestuur)	#

IV. Werkloosheid:

	<u>% werkloos- heid 1985</u>	<u>ratio 1 ***</u>	<u>trend **</u>	<u>aandeel werkl. nieuwk.</u>	<u>aandeel langd. werkl.</u>
- Totaal kunstonderwijs	28	4.0	++	61	55
- Muziekwetenschappen			++	58	54
- Kunstwetenschappen			++	63	57
- Theaterwetenschappen			++	53	50
- Belangrijkste beroepen van inschrijving: (%)					
- geschiedkundigen		68			
- vakleraren		8			
- auteurs		6			
- regisseurs		6			
- Werkloosheid relatief hoog in provincies: Utrecht en Noord-Holland					

INDICATOREN

	<u>HG-ratio</u>	<u>kwalificatie</u>	<u>trend**</u>
Beroepenspreiding: (gemiddelde 1979 - 1985*)	0.79	groot	+

PROGNOSES

Arbeidsmarktontwikkeling 1985 - 1992:
(in % werkgelegenheid in 1985)

	<u>%</u>	<u>kwalificatie</u>
Werkgelegenheidsontwikkeling	15	laag
Vervangingsvraag	7	laag
Totale vraag naar nieuwkomers	23	laag
Instroom afgestudeerden	224	erg hoog
Indicator arbeidsmarktsituatie voor afgestudeerden in 1992 ****:	11.0	erg slecht arbeids- marktperspectief

TYPERING

Momenteel is de WERKLOOSHEID onder de afgestudeerden in deze studie-richtingen ERG HOOG, vergeleken met het gemiddelde van academici. Ook voor de nabije toekomst zijn de ARBEIDSMARKTPERSPECTIEVEN ERG SLECHT, als gevolg van een LAGE WERKGELEGENHEIDSGROEI en een LAGE VERVANGINGSVRAAG vanwege pensioenering, e.d., terwijl bovendien de Afstuderenden op de arbeidsmarkt ERG HOOG zal zijn. Wel blijken er op de arbeidsmarkt VEEL UITWIJKMOGELIJKHEDEN naar andere beroepen te bestaan.

MO-B AKTEN

Code(s): 606

HISTORISCHE DATA

		<u>trend**</u>
I.	Gemiddeld aantal werkenden 1979 - 1985*:	
-	absoluut aantal: 12.600	
-	in % van het totaal aantal werkenden: 0.25	+
-	in % van het totaal aantal werkenden met een universitaire opleiding : 2.4	0
II.	Belangrijkste beroepsklassen waarin men werkzaam is: (gemiddeld percentage 1979 - 1985 *)	

	<u>%</u>	<u>trend**</u>
1. (13) Leerkrachten w.v. directeuren van scholen e.a onderwijskundige functies	86	0
2. (19) Diverse wetenschappelijke e.a. vakspecialisten	9	+
3. (17) Uitvoerende kunstenaars	#	
4. (21) Beleidvoerende en hogere leidinggevende functies (excl. openbaar bestuur)	#	

III. Gemiddeld aandeel in de werkgelegenheid van de beroepsklasse 1979 - 1985*:

	<u>in % van totaal aantal werkenden in beroepsklasse</u>	<u>trend**</u>
1. (13) Leerkrachten	4	0

	<u>in % van aantal univ. geschoolden in beroepsklasse</u>	<u>trend**</u>
1. (13) Leerkrachten	23	0

INDICATOREN

	<u>HG-ratio</u>	<u>kwalificatie</u>	<u>trend**</u>
Beroepenspreiding: (gemiddelde 1979 - 1985*)	0.26	klein	0

PROGNOSES

Arbeidsmarktontwikkeling 1985 - 1992:
(in % werkgelegenheid in 1985)

	<u>%</u>	<u>kwalificatie</u>
Werkgelegenheidsontwikkeling	31	hoog
Vervangingsvraag	<u>6</u>	laag
Totale vraag naar nieuwkomers	36	gemiddeld

BIJLAGE II: ARBEIDSMARKTDATA BEROEPSKLASSEN EN
ENKELE SPECIFIEKE BEROEPSGROEPEN

Bron: ROA

OVERZICHT VAN BEROEPSKLASSEN

	Beroepen- classifi- catie-code*	Bladzijde
Schei-, Natuurkundigen en verwante technici	01	3
Architecten, Ingenieurs en verwante technici	02/03	6
Biologen, Biochemici, Landbouwkundigen en verwante vakspecialisten	05	9
Genees-, Tandheelkundigen, Dierenartsen, Verplegenden en verwante vakspecialisten	06/07	12
Statistici, Wiskundigen, Systeemanalisten en verwante vakspecialisten	08	15
Economen	09	18
Accountants	11	21
Juristen	12	23
Leerkrachten	13	26
Theologen	14	28
Auteurs, Journalisten e.d.	15	30
Kunstschilders, Fotografen, e.a. beeldende kunstenaars	16	32
Diverse wetenschappelijke e.a. vakspecia- listen	19	34
Beleidvoerende en hogere leidinggevende functies bij openbaar bestuur	20	37
Beleidvoerende en hogere leidinggevende functies (exclusief openbaar bestuur)	21	39
Uitvoerende Hoofdamttenaren	31	42
Secretaressen, Typisten e.d.	32	44
Bankemployés, Lokettisten e.d.	33	47
Diverse administratieve functies	39	50
Directeuren en Bedrijfsleiders groothandel	40	53

* Centraal Bureau voor de Statistiek, 1978 en 1984.

VERKLARING VAN DE GEBRUIKTE TEKENS

- * Gemiddelde op basis van de jaren 1979, 1981, 1983 en 1985.
- ** Op basis van een vergelijking tussen de jaren 1983 en 1985 ten opzichte van de jaren 1979 en 1981.

- ++ = sterk stijgend
- + = stijgend
- 0 = constant
- = dalend
- = sterk dalend

Voor de hierbij gehanteerde classificatiecriteria zie bijlage III.

- # Te gering percentage of aantal (zie paragraaf 2.2).

SCHEI-, NATUURKUNDIGEN EN VERWANTE TECHNICI

Code: 01

HISTORISCHE DATAtrend **

I. Gemiddeld aantal werkenden 1979-1985*: 33.200

Gemiddeld % van het totaal aantal
werkenden 1979 - 1985*:

0.67

0

Gemiddeld aantal werkenden 1979 - 1985* in enkele
specifieke beroepsgroepen:

- Scheikundigen (code 011): 2.800

- gemiddeld % van het totaal aantal
werkenden:

0.06

--

- Natuurkundigen (drs/ir) (code 012): 1.700

- gemiddeld % van het totaal aantal
werkenden:

0.03

-

- Geologen, meteorologen e.d.
(code 013):

1.200

- gemiddeld % van het totaal aantal
werkenden:

0.02

+

II. Aandeel leeftijdsgroepen:
(gemiddeld percentage 1979 - 1985*)%trend **

< 30 jaar

37

0

30 - 49 jaar

48

0

50 - 59 jaar

13

0

60 - 64 jaar

#

III. Aandeel opleidingscategorieën:
(gemiddeld percentage 1979 - 1985*)

	<u>%</u>	<u>trend **</u>
Universitair opgeleiden	16	--
HBO-ers	30	+
MBO-ers	28	+
LBO-ers	7	+
HAVO/VWO-ers	#	
MAVO-ers	6	--
Basis onderwijs	#	

IV. Belangrijkste bedrijfsklassen waarin men werkzaam is:
(gemiddeld percentage 1979 - 1985*)

	<u>%</u>	<u>trend **</u>
1. (20-22) Kwartaire sector	45	-
w.v. (22) Overheid	22	+
(20) Medische en veterinaire diensten	5	+
2. (2-12) Industrie en openbare nutsbedrijven	45	-
w.v. (6) Chemische, rubber- en kunststofverwerkende industrie	20	-
(2) Voedings- en genot- middelenindustrie	9	+
3. (14-19) Commerciële diensten	8	++

	<u>%</u>
V. Aandeel zelfstandigen (gemiddeld percentage 1979 - 1985*):	0.1

INDICATOREN

	<u>indicator</u>	<u>kwalifi- catie</u>	<u>trend **</u>
<u>Vervangingsbehoefte ouderen</u>			
- Gemiddelde van 1979 - 1985*:	1.12	groot	+
<u>Absorptiegraad < 30 jarigen</u>			
- Gemiddelde van 1979 - 1985*:	1.25	groot	0
<u>Branchespreiding</u>			
- Gemiddelde van 1979 - 1985*:	0.90	groot	0
<u>Conjunctuurgevoeligheid</u>			
- Periode 1950 - 1985:	13.2%	gemiddeld	

PROGNOSES

Arbeidsmarktontwikkelingen 1985 - 1992:
(in % van werkgelegenheid in 1985)

	<u>%</u>	<u>kwalificatie</u>
Werkgelegenheidsontwikkeling	8	gemiddeld
Vervangingsvraag	16	laag
Totale vraag naar nieuwkomers	24	gemiddeld
Vraag naar schoolverlaters	16	gemiddeld

TYPERING

Redelijk werkgelegenheidsperspectief, weinig conjunctuurgevoelig en er zijn ook goede uitwijkmogelijkheden.

ARCHITECTEN, INGENIEURS EN VERWANTE TECHNICI

Code: 02/03

HISTORISCHE DATAtrend **

I. Gemiddeld aantal werkenden 1979-1985*: 175.700

Gemiddeld % van het totaal aantal

werkenden 1979 - 1985*: 3.49 -

Gemiddeld aantal werkenden 1979 - 1985* in enkele specifieke beroepsgroepen.

- Architecten, stedenbouwkundigen
(code 021):

5.900

- gemiddeld % van het totaal aantal
werkenden:

0.12 0

- Hoofden technische dienst (hoger)
(code 024):

2.400

- gemiddeld % van het totaal aantal
werkenden:

0.05 +

- Hogere chemisch technologen
(code 026):

4.100

- gemiddeld % van het totaal aantal
werkenden:

0.08 +

- Hogere technisch natuurkundigen en
metaalkundigen (code 027):

1.400

- gemiddeld % van het totaal aantal
werkenden:

0.03 0

- Hogere technici, specialisaties n.e.g.
(code 029):

9.400

- gemiddeld % van het totaal aantal
werkenden:

0.19 ++

II. Aandeel leeftijdsgroepen:

(gemiddeld percentage 1979 - 1985*)

%trend **

< 30 jaar

23

--

30 - 49 jaar

59

+

50 - 59 jaar

16

+

60 - 64 jaar

#

III. Aandeel opleidingscategorieën:
(gemiddeld percentage 1979 - 1985*)

	<u>%</u>	<u>trend **</u>
Universitair opgeleiden	12	++
HBO-ers	32	0
MBO-ers	45	0
LBO-ers	6	0
HAVO/VWO-ers	#	
MAVO-ers	#	
Basis onderwijs	#	

IV. Belangrijkste bedrijfsklassen waarin men werkzaam is:
(gemiddeld percentage 1979 - 1985*)

	<u>%</u>	<u>trend **</u>
1. (2-12) Industrie en openbare nutsbedrijven	36	0
w.v. (7/8) Basismetaal, metaal- produkten- en optische industrie	10	0
(9) Electrotechnische industrie	8	0
2. (14-19) Commerciële diensten	30	0
3. (20-22) Kwartaire sector	18	0
w.v. (22) Overheid	12	0
4. (13) Bouwnijverheid	16	0

	<u>%</u>	<u>trend**</u>
V. Aandeel zelfstandigen: (gemiddeld percentage 1979 - 1985*)	2.9	+

INDICATOREN

	<u>indicator</u>	<u>kwalifi- catie</u>	<u>trend **</u>
<u>Vervangingsbehoefte ouderen</u>			
- Gemiddelde van 1979 - 1985*:	1.41	groot	0
<u>Absorptiegraad < 30 jarigen</u>			
- Gemiddelde van 1979 - 1985*:	0.79	klein	-
<u>Branchespreiding</u>			
- Gemiddelde van 1979 - 1985*:	0.92	groot	0
<u>Conjunctuurgevoeligheid</u>			
- Periode 1950 - 1985:	14.9%	gemiddeld	

PROGNOSES

Arbeidsmarktontwikkeling 1985 - 1992:
(in % van werkgelegenheid in 1985)

	<u>%</u>	<u>kwalificatie</u>
Werkgelegenheidsontwikkeling	12	hoog
Vervangingsvraag	12	laag
Totale vraag naar nieuwkomers	25	gemiddeld
Vraag naar schoolverlaters	20	hoog

TYPING

Redelijk werkgelegenheidsperspectief, weinig conjunctuurgevoelig en er zijn ook goede uitwijkmogelijkheden.

BIOLOGEN, BIOCHEMICI, LANDBOUWKUNDIGEN EN VERWANTE VAKSPECIALISTEN

Code: 05

HISTORISCHE DATAtrend **

I. Gemiddeld aantal werkenden 1979-1985*: 25.400

Gemiddeld % van het totaal aantal

werkenden 1979 - 1985*: 0.50

+

Gemiddeld aantal werkenden 1979 - 1985* in enkele specifieke beroepsgroepen.

- Biologen, zoölogen, botanici e.d.

(code 051): 2.000

- gemiddeld % van het totaal aantal

werkenden: 0.04

+

- Hogere biochemici, bacteriologen,

farmacologen e.d. (code 052): 2.300

- gemiddeld % van het totaal aantal

werkenden: 0.04

-

- Hogere landbouwkundigen (code 053): 3.000

- gemiddeld % van het totaal aantal

werkenden: 0.08

--

II. Aandeel leeftijdsgroepen:

(gemiddeld percentage 1979 - 1985*)

%trend **

< 30 jaar

43

0

30 - 49 jaar

45

0

50 - 59 jaar

9

0

60 - 64 jaar

#

III. Aandeel opleidingscategorieën:
(gemiddeld percentage 1979 - 1985*)

	<u>%</u>	<u>trend **</u>
Universitair opgeleiden	23	-
HBO-ers	44	0
MBO-ers	24	0
LBO-ers	#	
HAVO/VWO-ers	#	
MAVO-ers	#	
Basis onderwijs	#	

IV. Belangrijkste bedrijfsklassen waarin men werkzaam is:
(gemiddeld percentage 1979 - 1985*)

	<u>%</u>	<u>trend **</u>
1. (20-22) Kwartaire sector	86	0
w.v. (20) Medische en veterinaire		
diensten	47	+
(22) Overheid	25	0
2. (2-12) Industrie en openbare		
nutsbedrijven	6	0
3. (14-19) Commerciële diensten	#	
4. (1) Landbouw, visserij en bosbouw	#	

	<u>%</u>	<u>trend**</u>
V. Aandeel zelfstandigen: (gemiddeld percentage 1979 - 1985*)	0.3	+

INDICATOREN

	<u>indicator</u>	<u>kwalifi- catie</u>	<u>trend **</u>
<u>Vervangingsbehoefte ouderen</u> - Gemiddelde van 1979 - 1985*:	0.94	gemiddeld	0
<u>Absorptiegraad < 30 jarigen</u> - Gemiddelde van 1979 - 1985*:	1.63	erg groot	0
<u>Branchespreiding</u> - Gemiddelde van 1979 - 1985*:	0.74	groot	0
<u>Conjunctuurgevoeligheid</u> - Periode 1950 - 1985:	8.8%	klein	

PROGNOSES

Arbeidsmarktontwikkeling 1985 - 1992:
(in % van werkgelegenheid in 1985)

	<u>%</u>	<u>kwalficatie</u>
Werkgelegenheidsontwikkeling	16	hoog
Vervangingsvraag	9	erg laag
Totale vraag naar nieuwkomers	<u>25</u>	gemiddeld
Vraag naar schoolverlaters	2	erg laag

TYPERING

Redelijk werkgelegenheidsperspectief, weinig conjunctuurgevoelig en er zijn ook goede uitwijkmogelijkheden.

GENEES-, TANDHEELKUNDIGEN, DIERENARTSEN, VERPLEGENDEN EN VERWANTE VAK-SPECIALISTEN

Code: 06/07

HISTORISCHE DATA

		<u>trend **</u>
I.	Gemiddeld aantal werkenden 1979-1985*: 237.100	
	Gemiddeld % van totaal aantal	
	werkenden 1979 - 1985*: 4.70	++
	Gemiddeld aantal werkenden 1979 - 1985* in enkele	
	specifieke beroepsgroepen.	
	- Geneeskundigen (code 061): 22.600	
	- gemiddeld % van het totaal aantal	
	werkenden: 0.45	+
	- Tandheelkundigen (code 063): 4.900	
	- gemiddeld % van het totaal aantal	
	werkenden: 0.10	+
	- Diergeneeskundigen (code 065): 2.000	
	- gemiddeld % van het totaal aantal	
	werkenden: 0.04	0
	- Apothekers (code 067): 1.300	
	- gemiddeld % van het totaal aantal	
	werkenden: 0.03	+
II.	Aandeel leeftijdsgroepen:	
	(gemiddeld percentage 1979 - 1985*)	
	<u>%</u>	<u>trend **</u>
< 30 jaar	55	-
30 - 49 jaar	36	+
50 - 59 jaar	7	-
60 - 64 jaar	#	

III. Aandeel opleidingscategorieën:
(gemiddeld percentage 1979 - 1985*)

	<u>%</u>	<u>trend **</u>
Universitair opgeleiden	13	-
HBO-ers	17	++
MBO-ers	55	0
LBO-ers	#	
HAVO/VWO-ers	6	-
MAVO-ers	#	
Basis onderwijs	#	

IV. Belangrijkste bedrijfsklassen waarin men werkzaam is:
(gemiddeld percentage 1979 - 1985*)

	<u>%</u>	<u>trend **</u>
1. (20-22) Kwartaire sector	94	0
w.v. (20) Medische en veterinaire diensten	83	0
2. (14-19) Commerciële diensten	5	--

V. Aandeel zelfstandigen:

	<u>%</u>	<u>trend **</u>
(gemiddeld percentage 1979 - 1985*)	12.0	0

INDICATOREN

	<u>indicator</u>	<u>kwalifi- catie</u>	<u>trend **</u>
<u>Vervangingsbehoefte ouderen</u> - Gemiddelde van 1979 - 1985*:	0.83	klein	+
<u>Absorptiegraad < 30 jarigen</u> - Gemiddelde van 1979 - 1985*:	1.81	erg groot	0
<u>Branchespreiding</u> - Gemiddelde van 1979 - 1985*:	0.30	klein	-
<u>Conjunctuurgevoeligheid</u> - Periode 1950 - 1985:	9.2%	klein	

PROGNOSES

Arbeidsmarktontwikkeling 1985 - 1992:
(in % van werkgelegenheid in 1985)

	<u>%</u>	<u>kwalificatie</u>
Werkgelegenheidsontwikkeling	14	hoog
Vervangingsvraag	10	laag
Totale vraag naar nieuwkomers	<u>25</u>	gemiddeld
Vraag naar schoolverlaters	15	gemiddeld

TYPERING

Redelijk werkgelegenheidsperspectief, weinig conjunctuurgevoelig,
maar er zijn ook weinig uitwijkmogelijkheden.

STATISTICI, WISKUNDIGEN, SYSTEEMANALISTEN EN VERWANTE VAKSPECIALISTEN

Code: 08

HISTORISCHE DATA

		<u>trend **</u>
I.	Gemiddeld aantal werkenden 1979-1985*: 40.000	
	Gemiddeld % van het totaal aantal werkenden 1979 - 1985*: 0.79	++
	Gemiddeld aantal werkenden 1979 - 1985* in enkele specifieke beroepsgroepen.	
	- Hogere statistici (code 081): 400	
	- gemiddeld % van het totaal aantal werkenden: 0.01	+
	- Wiskundigen, actuarissen (code 082): 1.000	
	- gemiddeld % van het totaal aantal werkenden: 0.02	-
II.	Aandeel leeftijdsgroepen: (gemiddeld percentage 1979 - 1985*)	
	<u>%</u>	<u>trend **</u>
	< 30 jaar 37	0
	30 - 49 jaar 57	0
	50 - 59 jaar #	
	60 - 64 jaar #	
III.	Aandeel opleidingscategorieën: (gemiddeld percentage 1979 - 1985*)	
	<u>%</u>	<u>trend **</u>
	Universitair opgeleiden 10	-
	HBO-ers 32	0
	MBO-ers 32	0
	LBO-ers #	
	HAVO/VWO-ers 14	0
	MAVO-ers 5	-
	Basis onderwijs #	

IV. Belangrijkste bedrijfsklassen waarin men werkzaam is:
(gemiddeld percentage 1979 - 1985*)

	<u>%</u>	<u>trend **</u>
1. (14-19) Commerciële diensten	55	+
w.v. (18) Bank- en verzekerings- wezen	13	+
(15) Handel	9	-
2. (2-12) Industrie en openbare nutsbedrijven	26	-
w.v. (7/8) Basismetaal, metaalpro- dukten- en optische industrie	5	-
(9) Electrotechnische industrie	8	+
3. (20-22) Kwartaire sector	19	+
w.v. (22) Overheid	13	0

	<u>%</u>	<u>trend **</u>
V. Aandeel zelfstandigen: (gemiddeld percentage 1979 - 1985*)	1.4	-

INDICATOREN

	<u>indicator</u>	<u>kwali- ficatie</u>	<u>trend **</u>
<u>Vervangingsbehoefte ouderen</u>			
- Gemiddelde van 1979 - 1985*:	0.87	klein	++
<u>Absorptiegraad < 30 jarigen</u>			
- Gemiddelde van 1979 - 1985*:	1.25	groot	0
<u>Branchespreiding</u>			
- Gemiddelde van 1979 - 1985*:	0.90	groot	0
<u>Conjunctuurgevoeligheid</u>			
- Periode 1950 - 1985:	11.1%	gemiddeld	

PROGNOSES

Arbeidsmarktontwikkeling 1985 - 1992:
(in % van werkgelegenheid in 1985)

	<u>%</u>	<u>kwalificatie</u>
Werkgelegenheidsontwikkeling	57	erg hoog
Vervangingsvraag	<u>3</u>	erg laag
Totale vraag naar nieuwkomers	60	erg hoog
Vraag naar schoolverlaters	23	hoog

TYPERING

Goed werkgelegenheidsperspectief, weinig conjunctuurgevoelig, er zijn ook goede uitwijkmogelijkheden.

ECONOMEN

Code: 09

HISTORISCHE DATA

		<u>trend **</u>
I.	Gemiddeld aantal werkenden 1979-1985*: 13.700	
	Gemiddeld % van het totaal aantal	
	werkenden 1979 - 1985*: 0.27	+
II.	Aandeel leeftijdsgroepen:	
	(gemiddeld percentage 1979 - 1985*)	
	<u>%</u>	<u>trend **</u>
< 30 jaar	22	-
30 - 49 jaar	59	+
50 - 59 jaar	15	-
60 - 64 jaar	#	
III.	Aandeel opleidingscategorieën:	
	(gemiddeld percentage 1979 - 1985*)	
	<u>%</u>	<u>trend **</u>
Universitair opgeleiden	42	-
HBO-ers	30	+
MBO-ers	16	++
LBO-ers	#	
HAVO/VWO-ers	7	-
MAVO-ers	#	
Basis onderwijs	#	

IV. Belangrijkste bedrijfsklassen waarin men werkzaam is:
(gemiddeld percentage 1979 - 1985*)

	<u>%</u>	<u>trend **</u>
1. (14-19) Commerciële diensten	55	+
w.v. (18) Bank- en verzekerings- wezen	12	-
(15) Handel	14	+
2. (2-12) Industrie en openbare nutsbedrijven	23	+
w.v. (6) Chemische, rubber- en kunststofverwerkende industrie	#	
3. (20-22) Kwartaire sector	18	-
w.v. (22) Overheid	12	-
4. (13) Bouwnijverheid	#	

	<u>%</u>	<u>trend **</u>
V. Aandeel zelfstandigen: (gemiddeld percentage 1979 - 1985*)	6.1	-

INDICATOREN

	<u>indicator</u>	<u>kwalifi- catie</u>	<u>trend **</u>
<u>Vervangingsbehoefte ouderen</u>			
- Gemiddelde van 1979 - 1985*:	1.87	erg groot	+
<u>Absorptiegraad < 30 jarigen</u>			
- Gemiddelde van 1979 - 1985*:	0.91	gemiddeld	-
<u>Branchespreiding</u>			
- Gemiddelde van 1979 - 1985*:	0.92	groot	0
<u>Conjunctuurgevoeligheid</u>			
- Periode 1950 - 1985:	10.3%	gemiddeld	

PROGNOSES

Arbeidsmarktontwikkeling 1985 - 1992:
(in % van werkgelegenheid in 1985)

	<u>%</u>	<u>kwalficatie</u>
Werkgelegenheidsontwikkeling	26	erg hoog
Vervangingsvraag	<u>12</u>	laag
Totale vraag naar nieuwkomers	38	hoog
Vraag naar schoolverlaters	8	laag

TYPERING

Goed werkgelegenheidsperspectief, weinig conjunctuurgevoelig, er zijn ook goede uitwijkmogelijkheden.

ACCOUNTANTS

Code: 11

HISTORISCHE DATAtrend **

I. Gemiddeld aantal werkenden 1979-1985*: 13.400
 Gemiddeld % van het totaal aantal
 werkenden 1979 - 1985*: 0.26 0

II. Aandeel leeftijdsgroepen:
 (gemiddeld percentage 1979 - 1985*)

	<u>%</u>	<u>trend **</u>
< 30 jaar	11	-
30 - 49 jaar	54	0
50 - 59 jaar	22	-
60 - 64 jaar	8	+

III. Aandeel opleidingscategorieën:
 (gemiddeld percentage 1979 - 1985*)

	<u>%</u>	<u>trend **</u>
Universitair opgeleiden	33	+
HBO-ers	31	-
MBO-ers	23	+
LBO-ers	#	
HAVO/VWO-ers	#	
MAVO-ers	#	
Basis onderwijs	#	

IV. Belangrijkste bedrijfsklassen waarin men werkzaam is:
 (gemiddeld percentage 1979 - 1985*)

	<u>%</u>	<u>trend **</u>
1. (14-19) Commerciële diensten	89	+
2. (20-22) Kwartaire sector	#	
w.v. (22) Overheid	#	
3. (2-12) Industrie en openbare nutsbedrijven	#	

	<u>%</u>	<u>trend **</u>
V. Aandeel zelfstandigen: (gemiddeld percentage 1979 - 1985*)	39.4	++

INDICATOREN

	<u>indicator</u>	<u>kwalifi- catie</u>	<u>trend **</u>
<u>Vervangingsbehoefte ouderen</u>			
- Gemiddelde van 1979 - 1985*:	3.16	erg groot	0
<u>Absorptiegraad < 30 jarigen</u>			
- Gemiddelde van 1979 - 1985*:	0.44	erg klein	-
<u>Branchespreiding</u>			
- Gemiddelde van 1979 - 1985*:	0.31	gemiddeld	-
<u>Conjunctuurgevoeligheid</u>			
- Periode 1950 - 1985:	6.3%	klein	

PROGNOSES

Arbeidsmarktontwikkeling 1985 - 1992:
(in % van werkgelegenheid in 1985)

	<u>%</u>	<u>kwalificatie</u>
Werkgelegenheidsontwikkeling	25	erg hoog
Vervangingsvraag	16	laag
Totale vraag naar nieuwkomers	41	erg hoog
Vraag naar schoolverlaters	17	hoog

TYPERING

Goed werkgelegenheidsperspectief, weinig conjunctuurgevoelig, er zijn ook enige uitwijkmogelijkheden.

JURISTEN

Code: 12

HISTORISCHE DATAtrend **

I. Gemiddeld aantal werkenden 1979-1985*: 15.800
 Gemiddeld % van het totaal aantal
 werkenden 1979 - 1985*: 0.31 ++

Gemiddeld aantal werkenden 1979 - 1985* in enkele
 specifieke beroepsgroepen.

- Advocaten, Officieren van Justitie
 e.d. (code 121): 3.900
 - gemiddeld % van het totaal aantal
 werkenden: 0.08 +
 - Rechters (code 122): 800
 - gemiddeld % van het totaal aantal
 werkenden: 0.02 -

II. Aandeel leeftijdsgroepen:
 (gemiddeld percentage 1979 - 1985*)

	<u>%</u>	<u>trend **</u>
< 30 jaar	23	-
30 - 49 jaar	60	+
50 - 59 jaar	11	-
60 - 64 jaar	#	

III. Aandeel opleidingscategorieën:
 (gemiddeld percentage 1979 - 1985*)

	<u>%</u>	<u>trend **</u>
Universitair opgeleiden	83	-
HBO-ers	8	0
MBO-ers	#	
LBO-ers	#	
HAVO/VWO-ers	#	
MAVO-ers	#	
Basis onderwijs	#	

IV. Belangrijkste bedrijfsklassen waarin men werkzaam is:
(gemiddeld percentage 1979 - 1985*)

	<u>%</u>	<u>trend **</u>
1. (14-19) Commerciële diensten	48	-
w.v. (18) Bank- en verzekerings- wezen	6	-
2. (20-22) Kwartaire sector	46	+
w.v. (22) Overheid	40	+
3. (2-12) Industrie- en openbare nutsbedrijven	#	

	<u>%</u>	<u>trend **</u>
V. Aandeel zelfstandigen: (gemiddeld percentage 1979 - 1985*)	19.5	+

INDICATOREN

	<u>indicator</u>	<u>kwalifi- catie</u>	<u>trend **</u>
<u>Vervangingsbehoefte ouderen</u> - Gemiddelde van 1979 - 1985*:	2.03	erg groot	++
<u>Absorptiegraad < 30 jarigen</u> - Gemiddelde van 1979 - 1985*:	1.10	gemiddeld	-
<u>Branchespreiding</u> - Gemiddelde van 1979 - 1985*:	0.71	groot	0
<u>Conjunctuurgevoeligheid</u> - Periode 1950 - 1985:	6.2%	klein	

PROGNOSES

Arbeidsmarktontwikkeling 1985 - 1992:
(in % van werkgelegenheid in 1985)

	<u>%</u>	<u>kwalificatie</u>
Werkgelegenheidsontwikkeling	29	erg hoog
Vervangingsvraag	8	erg laag
Totale vraag naar nieuwkomers	36	hoog
Vraag naar schoolverlaters	0	nihil

TYPERING

Goed werkgelegenheidsperspectief, weinig conjunctuurgevoelig, er zijn ook goede uitwijkmogelijkheden.

LEERKRACHTEN

Code: 13

HISTORISCHE DATA

		<u>trend **</u>
I.	Gemiddeld aantal werkenden 1979-1985*: 263.300	
	Gemiddeld % van het totaal aantal werkenden 1979 - 1985*: 5.22	+
II.	Aandeel leeftijdsgroepen: (gemiddeld percentage 1979 - 1985*)	
	<u>%</u>	<u>trend **</u>
	< 30 jaar 28	--
	30 - 49 jaar 59	+
	50 - 59 jaar 11	+
	60 - 64 jaar #	
III.	Aandeel opleidingscategorieën: (gemiddeld percentage 1979 - 1985*)	
	<u>%</u>	<u>trend **</u>
	Universitair opgeleiden 18	+
	HBO-ers 69	0
	MBO-ers 10	-
	LBO-ers #	
	HAVO/VWO-ers #	
	MAVO-ers #	
	Basis onderwijs #	
IV.	Belangrijkste bedrijfsklassen waarin men werkzaam is: (gemiddeld percentage 1979 - 1985*)	
	<u>%</u>	<u>trend **</u>
	1. (20-22) Kwartaire sector 98	0
	w.v. (22) Overheid 96	0
	2. (14-19) Commerciële diensten #	
V.	Aandeel zelfstandigen: (gemiddeld percentage 1979 - 1985*)	
	<u>%</u>	<u>trend **</u>
	1.0	+

INDICATOREN

	<u>indicator</u>	<u>kwalifi- catie</u>	<u>trend **</u>
<u>Vervangingsbehoefte ouderen</u>			
- Gemiddelde van 1979 - 1985*:	1.31	groot	+
<u>Absorptiegraad < 30 jarigen</u>			
- Gemiddelde van 1979 - 1985*:	1.10	gemiddeld	--
<u>Branchespreiding</u>			
- Gemiddelde van 1979 - 1985*:	0.10	klein	+
<u>Conjunctuurgevoeligheid</u>			
- Periode 1950 - 1985:	4.3%	erg klein	

PROGNOSES

Arbeidsmarktontwikkeling 1985 - 1992:
(in % van werkgelegenheid in 1985)

	<u>%</u>	<u>kwalificatie</u>
Werkgelegenheidsontwikkeling	12	groot
Vervangingsvraag	11	laag
Totale vraag naar nieuwkomers	23	laag
Vraag naar schoolverlaters	10	laag

TYPERING

Matig werkgelegenheidsperspectief, weinig conjunctuurgevoelig, maar er zijn ook weinig uitwijkmogelijkheden.

THEOLOGEN

Code: 14

HISTORISCHE DATA

		<u>trend **</u>
I.	Gemiddeld aantal werkenden 1979-1985*: 8.900	
	Gemiddeld % van het totaal aantal werkenden 1979 - 1985*: 0.18	+
II.	Aandeel leeftijdsgroepen: (gemiddeld percentage 1979 - 1985*)	
	<u>%</u>	<u>trend **</u>
	< 30 jaar #	
	30 - 49 jaar 44	-
	50 - 59 jaar 29	0
	60 - 64 jaar 12	+
III.	Aandeel opleidingscategorieën: (gemiddeld percentage 1979 - 1985*)	
	<u>%</u>	<u>trend **</u>
	Universitair opgeleiden 49	0
	HBO-ers 36	+
	MBO-ers #	
	LBO-ers #	
	HAVO/VWO-ers #	
	MAVO-ers #	
	Basis onderwijs #	
IV.	Belangrijkste bedrijfsklassen waarin men werkzaam is: (gemiddeld percentage 1979 - 1985*)	
	<u>%</u>	<u>trend **</u>
	1. (20-22) Kwartaire sector 100	0
	w.v. (20) Medische en #	
	veterinaire diensten #	
	(22) Overheid #	
V.	Aandeel zelfstandigen (gemiddeld percentage 1979 - 1985*):	<u>%</u> 0

INDICATOREN

	<u>indicator</u>	<u>kwalifi- catie</u>	<u>trend **</u>
<u>Vervangingsbehoefte ouderen</u>			
- Gemiddelde van 1979 - 1985*:	2.25	erg groot	++
<u>Absorptiegraad < 30 jarigen</u>			
- Gemiddelde van 1979 - 1985*:	0.32	erg klein	++
<u>Branchespreiding</u>			
- Gemiddelde van 1979 - 1985*:	0.21	klein	+
<u>Conjunctuurgevoeligheid</u>			
- Periode 1950 - 1985:	13.1%	gemiddeld	

PROGNOSES

Arbeidsmarktontwikkeling 1985 - 1992:
(in % van werkgelegenheid in 1985)

	<u>%</u>	<u>kwalificatie</u>
Werkgelegenheidsontwikkeling	-1	dalend
Vervangingsvraag	<u>16</u>	laag
Totale vraag naar nieuwkomers	<u>15</u>	erg laag
Vraag naar schoolverlaters	0	nihil

TYPERING

Slecht werkgelegenheidsperspectief, weinig conjunctuurgevoelig, maar er zijn ook weinig uitwijkmogelijkheden.

AUTEURS, JOURNALISTEN E.D.

Code: 15

HISTORISCHE DATA

		<u>trend **</u>
I.	Gemiddeld aantal werkenden 1979-1985*: 16.800	
	Gemiddeld % van het totaal aantal werkenden 1979 - 1985*: 0.34	+

II. Aandeel leeftijdsgroepen:
(gemiddeld percentage 1979 - 1985*)

	<u>%</u>	<u>trend **</u>
< 30 jaar	25	0
30 - 49 jaar	54	0
50 - 59 jaar	13	-
60 - 64 jaar	#	

III. Aandeel opleidingscategorieën:
(gemiddeld percentage 1979 - 1985*)

	<u>%</u>	<u>trend **</u>
Universitair opgeleiden	10	+
HBO-ers	32	+
MBO-ers	20	0
LBO-ers	#	
HAVO/VWO-ers	24	-
MAVO-ers	7	0
Basis onderwijs	#	

IV. Belangrijkste bedrijfsklassen waarin men werkzaam is:
(gemiddeld percentage 1979 - 1985*)

	<u>%</u>	<u>trend **</u>
1. (2-12) Industrie en openbare nutsbedrijven	48	-
w.v. (5) Papier- en grafische industrie	39	-
2. (20-22) Kwartaire sector	28	+
w.v. (22) Overheid	10	0
3. (14-19) Commerciële diensten	24	0

V. Aandeel zelfstandigen:	<u>%</u>	<u>trend**</u>
(gemiddeld percentage 1979 - 1985*)	15.7	+

INDICATOREN

	<u>indicator</u>	<u>kwalifi- catie</u>	<u>trend **</u>
<u>Vervangingsbehoefte ouderen</u> - Gemiddelde van 1979 - 1985*:	2.26	erg groot	+
<u>Absorptiegraad < 30 jarigen</u> - Gemiddelde van 1979 - 1985*:	0.83	klein	0
<u>Branchespreiding</u> - Gemiddelde van 1979 - 1985*:	0.81	groot	0
<u>Conjunctuurgevoeligheid</u> - Periode 1950 - 1985:	12.3%	gemiddeld	

PROGNOSES

Arbeidsmarktontwikkeling 1985 - 1992:
(in % van werkgelegenheid in 1985)

	<u>%</u>	<u>kwalificatie</u>
Werkgelegenheidsontwikkeling	16	hoog
Vervangingsvraag	6	erg laag
Totale vraag naar nieuwkomers	22	laag
Vraag naar schoolverlaters	0	nihil

TYPERING

Matig werkgelegenheidsperspectief, weinig conjunctuurgevoelig en er zijn ook goede uitwijkmogelijkheden.

KUNSTSCHILDERS, FOTOGRAFEN, E.A. BEELDENE KUNSTENAARS

Code: 16

HISTORISCHE DATA

		<u>trend **</u>
I.	Gemiddeld aantal werkenden 1979-1985*: 28.100	
	Gemiddeld % van het totaal aantal werkenden 1979 - 1985*: 0.56	0
II.	Aandeel leeftijdsgroepen: (gemiddeld percentage 1979 - 1985*)	
	<u>%</u>	<u>trend **</u>
	< 30 jaar 26	--
	30 - 49 jaar 59	+
	50 - 59 jaar 11	++
	60 - 64 jaar #	
III.	Aandeel opleidingscategorieën: (gemiddeld percentage 1979 - 1985*)	
	<u>%</u>	<u>trend **</u>
	Universitair opgeleiden #	
	HBO-ers 36	0
	MBO-ers 32	0
	LBO-ers 10	+
	HAVO/VWO-ers #	
	MAVO-ers 7	0
	Basis onderwijs 6	-
IV.	Belangrijkste bedrijfsklassen waarin men werkzaam is: (gemiddeld percentage 1979 - 1985*)	
	<u>%</u>	<u>trend **</u>
	1. (14-19) Commerciële diensten 50	0
	w.v. (15) Handel 15	0
	2. (20-22) Kwartaire sector 33	0
	3. (2-12) Industrie en openbare nutsbedrijven 16	-
	w.v. (5) Papier- en grafische industrie 6	-

V. Aandeel zelfstandigen:	<u>%</u>	<u>trend**</u>
(gemiddeld percentage 1979 - 1985*)	46.7	+

INDICATOREN

	<u>indicator</u>	<u>kwali- ficatie</u>	<u>trend **</u>
<u>Vervangingsbehoefte ouderen</u> - Gemiddelde van 1979 - 1985*:	1.06	gemiddeld	+
<u>Absorptiegraad < 30 jarigen</u> - Gemiddelde van 1979 - 1985*:	0.80	klein	-
<u>Branchespreiding</u> - Gemiddelde van 1979 - 1985*:	0.84	groot	0
<u>Conjunctuurgevoeligheid</u> - Periode 1950 - 1985:	11.1%	gemiddeld	

PROGNOSES

Arbeidsmarktontwikkeling 1985 - 1992:
(in % van werkgelegenheid in 1985)

	<u>%</u>	<u>kwali- ficatie</u>
Werkgelegenheidsontwikkeling	10	gemiddeld
Vervangingsvraag	18	gemiddeld
Totale vraag naar nieuwkomers	27	gemiddeld
Vraag naar schoolverlaters	14	laag

TYPERING

Redelijk werkgelegenheidsperspectief, weinig conjunctuurgevoelig en er zijn ook goede uitwijkmogelijkheden.

DIVERSE WETENSCHAPPELIJKE E.A. VAKSPECIALISTEN

Code: 19

HISTORISCHE DATA

		<u>trend **</u>
I.	Gemiddeld aantal werkenden 1979-1985*: 97.900	
	Gemiddeld % van het totaal aantal	
	werkenden 1979 - 1985*: 1.94	++
	Gemiddeld aantal werkenden 1979 - 1985* in enkele	
	specifieke beroepsgroepen:	
	- Sociologen, psychologen e.a. sociale	
	wetenschapsbeoefenaren (code 192): 19.500	
	- gemiddeld % van het totaal aantal	
	werkenden: 0.39	++
	- Taalkundigen, vertalers, tolken	
	(code 195): 4.300	
	- gemiddeld % van het totaal aantal	
	werkenden: 0.08	+
II.	Aandeel leeftijdsgroepen:	
	(gemiddeld percentage 1979 - 1985*)	
		<u>trend **</u>
	<u>%</u>	
	< 30 jaar 30	--
	30 - 49 jaar 57	+
	50 - 59 jaar 11	+
	60 - 64 jaar #	
III.	Aandeel opleidingscategorieën:	
	(gemiddeld percentage 1979 - 1985*)	
		<u>trend **</u>
	<u>%</u>	
	Universitair opgeleiden 25	+
	HBO-ers 43	+
	MBO-ers 19	-
	LBO-ers #	
	HAVO/VWO-ers 5	-
	MAVO-ers #	
	Basis onderwijs #	

IV. Belangrijkste bedrijfsklassen waarin men werkzaam is:
(gemiddeld percentage 1979 - 1985*)

	<u>%</u>	<u>trend **</u>
1. (20-22) Kwartaire sector	84	0
w.v. (22) Overheid	30	0
(20) Medische en veterinaire diensten	10	-
2. (14-19) Commerciële diensten	11	+
3. (2-12) Industrie en openbare nutsbedrijven	4	--

	<u>%</u>	<u>trend **</u>
V. Aandeel zelfstandigen: (gemiddeld percentage 1979 - 1985*)	3.0	+

INDICATOREN

	<u>indicator</u>	<u>kwalifi- catie</u>	<u>trend **</u>
<u>Vervangingsbehoefte ouderen</u> - Gemiddelde van 1979 - 1985*:	1.93	erg groot	++
<u>Absorptiegraad < 30 jarigen</u> - Gemiddelde van 1979 - 1985*:	1.14	groot	--
<u>Branchespreiding</u> - Gemiddelde van 1979 - 1985*:	0.86	groot	0
<u>Conjunctuurgevoeligheid</u> - Periode 1950 - 1985:	9.7%	klein	

PROGNOSES

Arbeidsmarktontwikkeling 1985 - 1992:
(in % van werkgelegenheid in 1985)

	<u>%</u>	<u>kwalificatie</u>
Werkgelegenheidsontwikkeling	10	gemiddeld
Vervangingsvraag	9	erg laag
Totale vraag naar nieuwkomers	19	laag
Vraag naar schoolverlaters	0	nihil

TYPERING

Matig werkgelegenheidsperspectief, weinig conjunctuurgevoelig, en er zijn ook goede uitwijkmogelijkheden.

BELEIDVOERENDE EN HOGERE LEIDINGGEVENDE FUNCTIES BIJ OPENBAAR BESTUUR

Code: 20

HISTORISCHE DATA

		<u>trend **</u>
I.	Gemiddeld aantal werkenden 1979-1985*: 4.300	
	Gemiddeld % van het totaal aantal	
	werkenden 1979 - 1985*: 0.09	+
	Gemiddeld aantal werkenden 1979 - 1985* in enkele	
	specifieke beroepsgroepen.	
	- Beleidvoerende en leidinggevende	
	hoofdamttenaren bij openbaar	
	bestuur (code 202): 1.300	
	- gemiddeld % van het totaal aantal	
	werkenden: 0.03	+
II.	Aandeel leeftijdsgroepen:	
	(gemiddeld percentage 1979 - 1985*)	
	<u>%</u>	<u>trend **</u>
< 30 jaar	#	
30 - 49 jaar	49	0
50 - 59 jaar	31	-
60 - 64 jaar	#	
III.	Aandeel opleidingscategorieën:	
	(gemiddeld percentage 1979 - 1985*)	
	<u>%</u>	<u>trend **</u>
Universitair opgeleiden	41	-
HBO-ers	28	+
MBO-ers	#	
LBO-ers	#	
HAVO/VWO-ers	#	
MAVO-ers	#	
Basis onderwijs	#	

IV. Belangrijkste bedrijfsklassen waarin men werkzaam is:
(gemiddeld percentage 1979 - 1985*)

	<u>%</u>	<u>trend **</u>
1. (20-22) Kwartaire sector	98	0
w.v. (22) Overheid	96	0

	<u>%</u>	<u>trend **</u>
V. Aandeel zelfstandigen: (gemiddeld percentage 1979 - 1985*)	1.2	+

INDICATOREN

	<u>indicator</u>	<u>kwalifi- catie</u>	<u>trend **</u>
<u>Vervangingsbehoefte ouderen</u> - Gemiddelde van 1979 - 1985*:	4.81	erg groot	++
<u>Absorptiegraad < 30 jarigen</u> - Gemiddelde van 1979 - 1985*:	0.10	erg klein	++
<u>Branchespreiding</u> - Gemiddelde van 1979 - 1985*:	0.09	klein	+
<u>Conjunctuurgevoeligheid</u> - Periode 1950 - 1985:	4.5%	erg klein	

PROGNOSES

Arbeidsmarktontwikkeling 1985 - 1992:
(in % van werkgelegenheid in 1985)

	<u>%</u>	<u>kwalificatie</u>
Werkgelegenheidsontwikkeling	14	hoog
Vervangingsvraag	28	erg hoog
Totale vraag naar nieuwkomers	43	erg hoog
Vraag naar schoolverlaters	0	nihil

TYPERING

Goed werkgelegenheidsperspectief, weinig conjunctuurgevoelig, maar er zijn ook weinig uitwijkmogelijkheden.

BELEIDVOERENDE EN HOGERE LEIDINGGEVENDE FUNCTIES (EXCLUSIEF OPENBAAR BESTUUR)

Code: 21

HISTORISCHE DATA

I.	Gemiddeld aantal werkenden 1979-1985*: 142.400		<u>trend **</u>
	Gemiddeld % van het totaal aantal		
	werkenden 1979 - 1985*:	2.82	++

II. Aandeel leeftijdsgroepen:
(gemiddeld percentage 1979 - 1985*)

	<u>%</u>	<u>trend **</u>
< 30 jaar	6	-
30 - 49 jaar	63	0
50 - 59 jaar	25	0
60 - 64 jaar	5	0

III. Aandeel opleidingscategorieën:
(gemiddeld percentage 1979 - 1985*)

	<u>%</u>	<u>trend **</u>
Universitair opgeleiden	12	0
HBO-ers	25	-
MBO-ers	37	+
LBO-ers	8	-
HAVO/VWO-ers	6	-
MAVO-ers	#	
Basis onderwijs	5	-

IV. Belangrijkste bedrijfsklassen waarin men werkzaam is:
(gemiddeld percentage 1979 - 1985*)

	<u>%</u>	<u>trend **</u>
1. (2-12) Industrie en openbare nutsbedrijven	35	0
w.v. (7/8) Basismetaal, metaalpro- dukten- en optische industrie	8	0
2. (14-19) Commerciële diensten	31	-
w.v. (17) Overige transport, opslag- en communi- catiebedrijven	7	++
3. (13) Bouwnijverheid	16	0
4. (20-22) Kwartaire sector	15	-
5. (1) Landbouw, bosbouw en visserij	#	

	<u>%</u>	<u>trend **</u>
V. Aandeel zelfstandigen: (gemiddeld percentage 1979 - 1985*)	18.4	-

INDICATOREN

	<u>indicator</u>	<u>kwalifi- catie</u>	<u>trend **</u>
<u>Vervangingsbehoefte ouderen</u>			
- Gemiddelde van 1979 - 1985*:	2.48	erg groot	++
<u>Absorptiegraad < 30 jarigen</u>			
- Gemiddelde van 1979 - 1985*:	0.23	erg klein	--
<u>Branchespreiding</u>			
- Gemiddelde van 1979 - 1985*:	0.98	groot	0
<u>Conjunctuurgevoeligheid</u>			
- Periode 1950 - 1985:	14.8%	gemiddeld	

PROGNOSES

Arbeidsmarktontwikkeling 1985 - 1992:
(in % van werkgelegenheid in 1985)

	<u>%</u>	<u>kwalificatie</u>
Werkgelegenheidsontwikkeling	7	laag
Vervangingsvraag	<u>12</u>	laag
Totale vraag naar nieuwkomers	<u>19</u>	laag
Vraag naar schoolverlaters	0	nihil

TYPERING

Matig werkgelegenheidsperspectief, weinig conjunctuurgevoelig en er zijn ook goede uitwijkmogelijkheden.

UITVOERENDE HOOFDAMBTENAREN

Code: 31

HISTORISCHE DATA

		<u>trend **</u>
I.	Gemiddeld aantal werkenden 1979-1985*: 18.200	
	Gemiddeld % van het totaal aantal werkenden 1979 - 1985*: 0.36	-
II.	Aandeel leeftijdsgroepen: (gemiddeld percentage 1979 - 1985*)	
	<u>%</u>	<u>trend **</u>
	< 30 jaar	--
	30 - 49 jaar	+
	50 - 59 jaar	-
	60 - 64 jaar	+
III.	Aandeel opleidingscategorieën (gemiddeld percentage 1979 - 1985*)	
	<u>%</u>	<u>trend **</u>
	Universitair opgeleiden	+
	HBO-ers	0
	MBO-ers	0
	LBO-ers	#
	HAVO/VWO-ers	#
	MAVO-ers	#
	Basis onderwijs	#
IV.	Belangrijkste bedrijfsklassen waarin men werkzaam is: (gemiddeld percentage 1979 - 1985*)	
	<u>%</u>	<u>trend **</u>
	1. (20-22) Kwartaire sector	0
	w.v. (22) Overheid	91
	2. (14-19) Commerciële diensten	#
	3. (2-12) Industrie en openbare nutsbedrijven	#
V.	Aandeel zelfstandigen: (gemiddeld percentage 1979 - 1985*)	
	<u>%</u>	
	0	

INDICATOREN

	<u>indicator</u>	<u>kwali- catie</u>	<u>trend **</u>
<u>Vervangingsbehoefte ouderen</u> - Gemiddelde van 1979 - 1985*:	3.07	erg groot	-
<u>Absorptiegraad < 30 jarigen</u> - Gemiddelde van 1979 - 1985*:	0.26	erg klein	--
<u>Branchespreiding</u> - Gemiddelde van 1979 - 1985*:	0.19	klein	-
<u>Conjunctuurgevoeligheid</u> - Periode 1950 - 1985:	4.2%	erg klein	

PROGNOSES

Arbeidsmarktontwikkeling 1985 - 1992:
(in % van werkgelegenheid in 1985)

	<u>%</u>	<u>kwali- ficatie</u>
Werkgelegenheidsontwikkeling	25	erg hoog
Vervangingsvraag	22	hoog
Totale vraag naar nieuwkomers	47	erg hoog
Vraag naar schoolverlaters	41	erg hoog

TYPERING

Goed werkgelegenheidsperspectief, weinig conjunctuurgevoelig maar er zijn ook weinig uitwijkmogelijkheden.

SECRETARESSSEN, TYPISTEN E.D.

Code: 32

HISTORISCHE DATA

		<u>trend **</u>
I.	Gemiddeld aantal werkenden 1979-1985*: 139.200	
	Gemiddeld % van het totaal aantal werkenden 1979 - 1985*: 2.76	0
II.	Aandeel leeftijdsgroepen: (gemiddeld percentage 1979 - 1985*)	
	<u>%</u>	<u>trend **</u>
< 30 jaar	57	-
30 - 49 jaar	35	+
50 - 59 jaar	6	0
60 - 64 jaar	#	
III.	Aandeel opleidingscategorieën: (gemiddeld percentage 1979 - 1985*)	
	<u>%</u>	<u>trend **</u>
Universitair opgeleiden	#	
HBO-ers	14	++
MBO-ers	35	+
LBO-ers	12	0
HAVO/VWO-ers	10	+
MAVO-ers	20	--
Basis onderwijs	#	

IV. Belangrijkste bedrijfsklassen waarin men werkzaam is:
(gemiddeld percentage 1979 - 1985*)

	<u>%</u>	<u>trend **</u>
1. (14-19) Commerciële diensten	43	0
w.v. (15) Handel	11	-
(18) Bank- en verzekerings- wezen	9	-
2. (20-22) Kwartaire sector	34	0
w.v. (22) Overheid	18	+
(20) Medische en veterinaire diensten	10	+
3. (2-12) Industrie en openbare nutsbedrijven	19	--
w.v. (7/8) Basismetaal, metaal- produkten- en optische industrie	5	--
4. (13) Bouwnijverheid	#	

	<u>%</u>	<u>trend **</u>
V. Aandeel zelfstandigen: (gemiddeld percentage 1979 - 1985*)	0.2	+

INDICATOREN

	<u>indicator</u>	<u>kwalifi- catie</u>	<u>trend **</u>
<u>Vervangingsbehoefte ouderen</u> - Gemiddelde van 1979 - 1985*:	0.51	klein	+
<u>Absorptiegraad < 30 jarigen</u> - Gemiddelde van 1979 - 1985*:	1.57	erg groot	0
<u>Branchespreiding</u> - Gemiddelde van 1979 - 1985*:	0.94	groot	0
<u>Conjunctuurgevoeligheid</u> - Periode 1950 - 1985:	10.4%	gemiddeld	

PROGNOSES

Arbeidsmarktontwikkeling 1985 - 1992:
(in % van werkgelegenheid in 1985)

	<u>%</u>	<u>kwalificatie</u>
Werkgelegenheidsontwikkeling	14	hoog
Vervangingsvraag	<u>22</u>	hoog
Totale vraag naar nieuwkomers	<u>35</u>	hoog
Vraag naar schoolverlaters	30	erg hoog

TYPERING

Goed werkgelegenheidsperspectief, weinig conjunctuurgevoelig, er zijn ook goede uitwijkmogelijkheden.

BANKEMPLOYÉS, LOKETTISTEN E.D.

Code: 33

HISTORISCHE DATA

		<u>trend **</u>
I. Gemiddeld aantal werkenden 1979-1985*: 279.600		
Gemiddeld % van het totaal aantal		
werkenden 1979 - 1985*:	5.55	0

II. Aandeel leeftijdsgroepen:
(gemiddeld percentage 1979 - 1985*)

	<u>%</u>	<u>trend **</u>
< 30 jaar	47	0
30 - 49 jaar	39	+
50 - 59 jaar	11	-
60 - 64 jaar	#	

III. Aandeel opleidingscategorieën:
(gemiddeld percentage 1979 - 1985*)

	<u>%</u>	<u>trend **</u>
Universitair opgeleiden	#	
HBO-ers	6	+
MBO-ers	41	0
LBO-ers	14	+
HAVO/VWO-ers	11	+
MAVO-ers	17	-
Basis onderwijs	6	-

IV. Belangrijkste bedrijfsklassen waarin men werkzaam is:
(gemiddeld percentage 1979 - 1985*)

	<u>%</u>	<u>trend **</u>
1. (14-19) Commerciële diensten	64	0
w.v. (18) Bank- en verzekerings- wezen	27	0
(15) Handel	18	+
(17) Overige transport-, opslag en communicatie- bedrijven	5	0
2. (20-22) Kwartaire sector	18	0
w.v. (22) Overheid	15	0
3. (2-12) Industrie en openbare nutsbedrijven	12	-
4. (13) Bouwnijverheid	#	

	<u>%</u>	<u>trend **</u>
V. Aandeel zelfstandigen: (gemiddeld percentage 1979 - 1985*)	0.8	-

INDICATOREN

	<u>indicator</u>	<u>kwalifi- catie</u>	<u>trend **</u>
<u>Vervangingsbehoefte ouderen</u>			
- Gemiddelde van 1979 - 1985*:	1.12	groot	-
<u>Absorptiegraad < 30 jarigen</u>			
- Gemiddelde van 1979 - 1985*:	1.25	groot	0
<u>Branchespreiding</u>			
- Gemiddelde van 1979 - 1985*:	0.90	groot	0
<u>Conjunctuurgevoeligheid</u>			
- Periode 1950 - 1985:	10.0%	gemiddeld	

PROGNOSES

Arbeidsmarktontwikkeling 1985 - 1992:
(in % van werkgelegenheid in 1985)

	<u>%</u>	<u>kwalificatie</u>
Werkgelegenheidsontwikkeling	12	hoog
Vervangingsvraag	<u>16</u>	laag
Totale vraag naar nieuwkomers	28	gemiddeld
Vraag naar schoolverlaters	24	hoog

TYPERING

Redelijk werkgelegenheidsperspectief, weinig conjunctuurgevoelig en er zijn ook goede uitwijkmogelijkheden.

DIVERSE ADMINISTRATIEVE FUNCTIES

Code: 39

HISTORISCHE DATA

		<u>trend **</u>
I.	Gemiddeld aantal werkenden 1979-1985*: 388.400	
	Gemiddeld % van het totaal aantal	
	werkenden 1979 - 1985*: 7.7	0
II.	Aandeel leeftijdsgroepen:	
	(gemiddeld percentage 1979 - 1985*)	
	<u>%</u>	<u>trend **</u>
< 30 jaar	44	0
30 - 49 jaar	40	+
50 - 59 jaar	13	-
60 - 64 jaar	#	
III.	Aandeel opleidingscategorieën:	
	(gemiddeld percentage 1979 - 1985*)	
	<u>%</u>	<u>trend **</u>
Universitair opgeleiden	#	
HBO-ers	6	++
MBO-ers	34	+
LBO-ers	14	-
HAVO/VWO-ers	12	+
MAVO-ers	21	-
Basis onderwijs	9	--

IV. Belangrijkste bedrijfsklassen waarin men werkzaam is:
(gemiddeld percentage 1979 - 1985*)

	<u>%</u>	<u>trend **</u>
1. (14-19) Commerciële diensten	41	0
w.v. (15) Handel	12	-
(18) Bank- en verzekerings- wezen	8	0
(17) Overige transport-, opslag en communicatie- bedrijven	8	0
2. (20-22) Kwartaire sector	37	+
w.v. (22) Overheid	25	+
3. (2-12) Industrie en openbare nutsbedrijven	18	-
4. (13) Bouwnijverheid	#	

	<u>%</u>	<u>trend **</u>
V. Aandeel zelfstandigen: (gemiddeld percentage 1979 - 1985*)	0.4	+

INDICATOREN

	<u>indicator</u>	<u>kwalifi- catie</u>	<u>trend **</u>
<u>Vervangingsbehoefte ouderen</u> - Gemiddelde van 1979 - 1985*:	1.18	groot	-
<u>Absorptiegraad < 30 jarigen</u> - Gemiddelde van 1979 - 1985*:	1.17	groot	0
<u>Branchespreiding</u> - Gemiddelde van 1979 - 1985*:	0.94	groot	+
<u>Conjunctuurgevoeligheid</u> - Periode 1950 - 1985:	9.8%	klein	

PROGNOSES

Arbeidsmarktontwikkeling 1985 - 1992:
(in % van werkgelegenheid in 1985)

	<u>%</u>	<u>kwalificatie</u>
Werkgelegenheidsontwikkeling	9	gemiddeld
Vervangingsvraag	<u>16</u>	laag
Totale vraag naar nieuwkomers	25	gemiddeld
Vraag naar schoolverlaters	21	hoog

TYPERING

Redelijk werkgelegenheidsperspectief, weinig conjunctuurgevoelig en er zijn ook goede uitwijkmogelijkheden.

BIJLAGE III: OVERZICHT PUBLICATIES DEELMARKTEN

Bron: ROA

LETTEREN

Doeksen, H.J. en Leo Jansen: Buiten verwachting?!, Beroepen van Neerlandici afgestudeerd te Utrecht in de jaren 1978-1985 en de arbeidsmarkt, RU Utrecht, 1986.

AGRARISCHE WETENSCHAPPEN (EN HUISHOUDKUNDE)

Stichting Maatschappelijke Plaats Wageningse Afgestudeerden & NILI, loopbaan enquête 1983, deel I & II, Wageningen, 1985.

WIS- EN NATUURKUNDE

Lingeman, E.W.A; De Nederlandse Natuurkundigen, Onderzoek naar werkgelegenheid. Nederlandse Natuurkundigen Vereniging, Commissie Werkgelegenheid voor Fysici, 1984.

Koninklijke Nederlandse Chemische Vereniging- Commissie Arbeidsmarkt Chemici: Resultaten negende vacature-enquête Arbeidsmarktprognose 1986/1987, september 1986.

Kwantes, P.M. en J.W. Engbers: Opleiding en bestemming van biofysici 1983-1984. Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen, Commissie voor de Biochemie en de Biofysica, januari 1987.

Kwantes, P.M. en J.W. Engbers: Arbeidsmarkt voor biochemici 1984-1985, Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen, Commissie voor de Biochemie en de Biofysica, december 1986.

Linde, drs. P. van der e.a.: De vraag naar biologen. Een onderzoek onder werkgevers. NIBI Arbeidsmarktonderzoek 1, Utrecht 1984.

Tichelaar, M.: Biologen en Biologieleraren op de arbeidsmarkt: resultaten van een enquête onder afgestudeerden aan de universiteiten, NIBI-Arbeidsmarktonderzoek 4, Utrecht 1987.

De werkloze bioloog, Uitgave van de Werkgroep Werkloze Biologen, Utrecht, 1979.

TECHNISCHE WETENSCHAPPEN

Bouman, J. e.a., Middelgrote en dienstverlenende bedrijven vragen ir's, De ingenieur, nr. 6 (juni 1987), p. 11-15. (Verslag van de achtste WAI-enquête).

Kwartaaloverzicht van werkloosheid van ingenieurs en overige academici, maart 1988, Afdeling Onderwijs en Onderzoek, TU Delft.

MEDISCHE OPLEIDINGEN

Broek, R.J.A.M., Arbeidsaanbod en arbeidsvraag in de gezondheidszorg op lange termijn, Economisch Statistische Berichten, 5 december 1984, p. 1149-1151.

Bruers, J. en drs. G. van Rossum; Werkzoekende tandartsen, In: Nederlands Tandartsenblad, 1987, nr. 16, p. 454-455.

Centraal Planbureau/Sociaal Cultureel Planbureau, Arbeidsvraag en arbeidsaanbod in de gezondheidszorg op lange termijn, Project personeelsvoorziening kwartaire sector, Bulletin no 5, juni 1984.

Eindrapport van de Adviescommissie Opleiding Tandarts, november 1985.

Hogewind F.J. De ontwikkeling van het aantal arbeidsplaatsen in de internationale gezondheidszorg 1970-1990, Nationaal Ziekenhuis Instituut, juni 1982, no. 82.304

Jaspers, Fr. C.A. en E. L. Vrijland (red.), Medische specialisten: vraag en aanbod, Bohn, Scheltema en Holkma, Utrecht/Antwerpen, 1983.

Nederlands Instituut van de Eerste Lijnsgezondheidszorg (NIVEL), Utrecht:
- Cijfers uit de registratie van beroepen in de eerste-lijnsgezondheidszorg, 1987

- Registratie adspirant huisartsen, peiling 1987.

Passenier, J., Verzoorgers in opmars, Economisch Statistische Berichten, 671 (1982), p. 432-445.

Koninklijke Nederlandse Maatschappij voor Diergeneeskunde, Jaarboek 1987, p. 336-342.

Visser, L. Arbeidsmarktverkenning gezondheidszorg, Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, DG Arbvo, z.j., p. 95-96.

Walta, H.F., Ontwikkelingen in het aanbod van en de behoefte aan medische specialisten, Medisch Contact, no. 45, 1980, p. 1393-1399.

PHARMACIE

Eekhoff, R.M.W.: Farmaceutisch jaaroverzicht 1986 in cijfers, In: Pharmaceutisch Weekblad (122), 1987, p. 715-720.

SOCIAAL CULTURELE WETENSCHAPPEN

Cremers, W.J.G. en Th. J. IJzerman, De beroepsperspectieven voor sociologen, (60) 1985, nr 1, Mens & Maatschappij, p. 79-90.

Rodenhuis, W.: Jonge politicologen aan het woord over opleiding en werkring, Acta Politica, 1987, p. 327-346.

Heide, Hugo P. de; Politicologen aan het werk; Een bespreking van de resultaten van een enquête onder afgestudeerde politicologen van de UvA. Subfaculteit der Algemene Politieke en Sociale Wetenschappen, zomer '82.

"Is er toekomst voor psychologen?", De Psycholoog (14) 1984, no. 6, p. 257-266.

MO-B AKTEN

Broeder, G. den; en J. de Voogd: De Arbeidsmarkt voor leerkrachten in het voortgezet onderwijs. Economisch Statistische Berichten (71), 10 december 1986, nr. 3585, p. 1218-1221, 1228.

BIJLAGE IV: DATA-FILE TEN BEHOEVE VAN UPDATING ARBEIDSMARKTINFORMATIE

Bron: ROA

RECORD STUDIERICHTING

Veldnaam	Aantal Posities	Omschrijving
SCR	3	SOI-code (eerste 3 cijfers)
APHD	4	Analyse periode historische data (beginjaar en eindjaar)
GAW	6	Gemiddeld aantal werkenden
PW	2 (3)	in % totaal (eventueel 1 decimaal nauwkeurig)
TPW	1	trend (5-punts schaal)
PAW	2 (3)	in % universitair geschoolden
TAW	1	trend
BK		Belangrijkste beroepsklassen
-BKC	3	Beroepencode
-PA	2	% van aantal afgestudeerden
-TPA	1	trend
-PBK	2	% van beroepsklasse
-TPBK	1	trend
-PUBK	2	% van universitair geschoolden in beroepsklassen
-TPUBK	1	trend
WERKL		Werkloosheid
-ABS	5	absolute aantal
-PWT	2	percentage (totaal studierichting)
-RWT	2	relatieve omvang werkloosheid t.o.v. andere academici (ratio 1)
-TPWT	1	trend
-PHW	10	provincie met relatief hoge werkloosheid (provinciecode x5)
-BBI	60	belangrijkste beroepen van inschrijving (ARBI-code x10)
-SR	5	SOI-code
-PWL	2	percentage
-RWL	2	relatieve werkloosheid t.o.v. andere academici
-TPWL	1	trend
-PIW	2	percentage nieuwkomers in totale werkloosheid
-PLW	2	percentage langdurige werkloosheid (>1 jaar)
BS		Beroepenspreiding
-HG	2	HG-ratio
-KBS	1	kwalificatie (5-punts schaal)
-TBS	1	trend

Veldnaam	Aantal posities	Omschrijving
PROGN		Prognoses
-PP	4	prognoseperiode (begin en eindjaar)
-WO	3	werkgelegenheidsontwikkeling (% en + of -)
-KWO	1	kwalificatie (5-punts schaal)
-VV	2	vervangingsvraag (%)
-KVV	1	kwalificatie (5-punts schaal)
-TV	2	totale vraag naar nieuwkomers
-KTV	1	kwalificatie (5-punts schaal)
-IA	2	instroom afstuderenden
-KJA	1	kwalificatie (5-punts schaal)
-IAM	2	indicator arbeidsmarktsituatie prognosejaar
-KIAM	1	kwalificatie (5-punts schaal)

RECORD BEROEPSKLASSEN

Veldnaam	Aantal posities	Omschrijving
BKC	2	CBS-Beroepsklassencode
APHDB	4	Analyseperiode historische data (beginjaar en eindjaar)
GAWB	6	Gemiddeld aantal werkenden
PWB	2 (3)	in % totaal (evt. 1 decimaal nauwkeurig)
TPWB	1	trend (5-puntsschaal)
GAWBG		Gemiddeld aantal werkenden specifieke beroepsgroepen
-BGC	3	CBS-Beroepsgroepcode
-GAWBG	5	gemiddel aantal werkenden
-PWBG	2 (3)	in % totaal (evt. 1 decimaal nauwkeurig)
-TPWBG	1	trend
LEEFT		Aandeel leeftijdsgroepen
-K30	2	% jonger dan 30 jaar
-TK30	1	trend
-30/49	2	% 30-49 jaar
-T30/49	1	trend
-50/59	2	% 50-59 jaar
-T50/59	1	trend
-60/64	2	% 60-64 jaar
-T60/64	1	trend
OPLEID		Aandeel opleidingscategorieën
-WO	2	% universitair geschoolden
-TWO	1	trend
-HBO	2	% HBO-ers
-THBO	1	trend
-MBO	2	% MBO-ers
-TMBO	1	trend
-HAVO/VWO	2	% HAVO/VWO-ers
-THAVO/VWO	1	trend
-MAVO	2	% MAVO-ers
-TMAVO	1	trend
-BAS	2	% basisonderwijs
-TBAS	1	trend
BEDR		Belangrijkste bedrijfsklasse
-SBI	2	SBI-code
-PWB	2	% werkgelegenheid van beroepsklasse
-TPWB	1	trend
ZELFST		Aandeel zelfstandigen
-PZ	2	% zelfstandigen
-TPZ	1	trend

Veldnaam	Aantal posities	Omschrijving
VERV		Vervangingsbehoefte ouderen
-IV	3	indicator
-KV	1	kwalificatie
-TV	1	(5-punts schaal) trend
ABS		Absorptiegraad jongeren
-IAJ	3	indicator
-KIAJ	1	kwalificatie
-TIAJ	1	trend
BRAS		Branchespreiding
-IBS	2	indicator
-KBS	1	kwalificatie
-TBS	1	trend
CONJ		Conjunctuurgevoeligheid
-ICG	2	indicator (%)
-KCG	1	kwalificatie
PROGN		Prognoses
-PPB	4	prognoseperiode (begin en eindjaar)
-WOB	3	werkgelegenheidsontwik- keling (% en + of -)
-KWOB	1	kwalificatie
-VVB	2	vervangingsvraag
-KVVB	1	kwalificatie
-VSB	2	vraag naar schoolverlaters
-KVSB	1	kwalificatie